

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

2009

V. volební období

704

Vládní návrh

na vydání

zákona

kterým se mění zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne 2009,

kterým se mění zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o archivnictví a spisové službě

Čl. I

Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb. a zákona č. 32/2008 Sb., se mění takto:

1. V § 2 písmeno d) zní:

„d) dokumentem každá písemná, obrazová, zvuková nebo jiná zaznamenaná informace, ať již v podobě analogové či digitální, která byla vytvořena původcem nebo byla původci předána,“.

2. V § 2 písm. e) se slovo „záznam“ nahrazuje slovem „dokument“.

3. V § 2 se za písmeno h) vkládá nové písmeno i), které zní:

„i) archivní pomůckou informační systém, který se vytváří při archivním zpracování a slouží pro evidenci a orientaci v obsahu a časovém rozsahu archivního fondu, archivní sbírky nebo jejich částí,“.

Dosavadní písmena i) až l) se označují jako písmena j) až m).

4. V § 2 se písmeno k) zrušuje.

Dosavadní písmena l) a m) se označují jako písmena k) a l).

5. V § 2 písm. k) se slova „došlých a vzešlých“ nahrazují slovem „vzniklých“.

6. V § 2 se za písmeno k) vkládají nová písmena l) až r), která znějí:

„l) spisovnou místo určené k uložení, vyhledávání a předkládání dokumentů pro potřebu původce a k provádění skartačního řízení,

- m) správním archivem součást původce určená k dohledu na spisovou službu původce a k uložení, vyhledávání a předkládání dokumentů se skartační lhůtou delší než 5 let,
- n) metadaty data popisující souvislosti, obsah a strukturu dokumentů a jejich správu v průběhu času,
- o) spisovým řádem vnitřní předpis stanovící základní pravidla pro manipulaci s dokumenty a skartační řízení,
- p) spisovým znakem označení dokumentu v systému, podle něhož je ukládán ve spisovně nebo správním archivu,
- q) skartačním znakem označení dokumentu, podle něhož se dokument posuzuje ve skartačním řízení,
- r) skartační lhůtou doba, během níž musí být dokument uložen u původce,“.

Dosavadní písmeno l) se označuje jako písmeno s).

7. V § 3 odstavce 1 a 2 znějí:

„(1) Povinnost uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií mají

- a) organizační složky státu,
- b) ozbrojené síly,
- c) bezpečnostní sbory,
- d) státní příspěvkové organizace,
- e) státní podniky,
- f) územní samosprávné celky,
- g) organizační složky územních samosprávných celků, vytvářejí-li dokumenty uvedené v přílohách č. 1 nebo 2 k tomuto zákonu,
- h) právnické osoby zřízené nebo založené územními samosprávnými celky, vytvářejí-li dokumenty uvedené v přílohách č. 1 nebo 2 k tomuto zákonu,
- i) vysoké školy,
- j) školy a školská zařízení s výjimkou mateřských škol, výchovných a ubytovacích zařízení a zařízení školního stravování (dále jen „školy“),
- k) zdravotní pojišťovny,
- l) veřejné výzkumné instituce,

m) právnické osoby zřízené zákonem,

(dále jen „veřejnoprávní původci“).

(2) Povinnost uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií mají za podmínek stanovených tímto zákonem také

a) podnikatelé zapsaní v obchodním rejstříku, pokud jde o dokumenty uvedené v příloze č. 1 k tomuto zákonu,

b) politické strany, politická hnutí, občanská sdružení, odborové organizace, organizace zaměstnavatelů, církve a náboženské společnosti, profesní komory, nadace, nadační fondy a obecně prospěšné společnosti,

(dále jen „soukromoprávní původci“).

8. V § 5 odst. 1 se slovo „budou“ nahrazuje slovem „se“ a slova „vždy vybrány“ se nahrazují slovy „vybírají“.
9. V § 5 odst. 1 písm. c) se slova „ , filmové a zvukové“ zrušují a číslo „1920“ se nahrazuje číslem „1900“.
10. V § 5 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena d) a e), která znějí:
„d) zvukové záznamy vzniklé do roku 1930,
e) filmové záznamy vzniklé do roku 1930.“.
11. V § 5 odstavec 2 zní:
„(2) Podle obsahu se za archiválie příslušným archivem vybírají dokumenty, které mají trvalou hodnotu danou jejich politickým, hospodářským, právním, historickým, kulturním, vědeckým nebo informačním významem; k výběru musí být vždy předloženy dokumenty uvedené v příloze č. 2 k tomuto zákonu.“.
12. V § 7 odstavec 1 zní:
„(1) Výběr archiválií ve skartačním řízení provádí příslušný archiv z dokumentů veřejnoprávního původce, z dokumentů jeho právního předchůdce a z dokumentů soukromoprávního původce, má-li zřízen soukromý archiv. Výběr archiválií ve skartačním řízení se provádí i z dokumentů veřejnoprávního původce uložených u jeho právního nástupce, který není veřejnoprávním původcem.“.

13. V § 7 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Výběr archiválií ve skartačním řízení provádí příslušný archiv z dokumentů soukromoprávního původce, požádá-li o to soukromoprávní původce.“.

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 3 a 4.

14. V § 7 odst. 3 se za slovo „dokumenty“ vkládají slova „ , jimž uplynuly skartační lhůty a jež jsou“ a slova „a při kterém příslušný archiv provádí výběr archiválií“ se zrušují.
15. V § 7 odst. 4 se čárka za slovy „odpovídá původce“ nahrazuje slovem „nebo“, slovo „osoby“ se nahrazuje slovem „subjekty“ a slova „ , likvidátor, správce konkursní podstaty nebo ten, na něhož přešla působnost zaniklého určeného původce dokumentu (§ 63)“ se zrušují.
16. V § 8 odst. 1 a 2 se slovo „původce“ nahrazuje slovy „subjekt uvedený v § 7 odst. 4“.
17. V § 8 odst. 3 se za slovo „zániku“ vkládá slovo „veřejnoprávního“.
18. V § 8 se odstavec 4 zrušuje.
19. V § 9 odst. 1 úvodní části ustanovení se slovo „původcem“ nahrazuje slovy „subjektem uvedeným v § 7 odst. 4“.
20. V § 9 odst. 1 písm. a) se slova „původce dokumentů, které jsou navrženy ke skartačnímu řízení“ nahrazují slovy „subjektu uvedeného v § 7 odst. 4“.
21. V § 10 odst. 1 se slova „(dále jen „protokol“)“ zrušují.
22. V § 10 odst. 2 se za slovem „Protokol“ vkládají slova „podle odstavce 1“ a slovo „skartovat“ se nahrazuje slovem „zničit“.
23. V § 10 odst. 3 se slova „původce nebo vlastník dokumentu“ nahrazují slovy „subjekt uvedený v § 7 odst. 4“, za slovo „protokolu“ se vkládají slova „podle odstavce 1“ a za slovo „němu“ se vkládají slova „do 15 dnů ode dne doručení protokolu“.
24. V § 10 se doplňuje odstavec 4, který zní:
„(4) Subjekt uvedený v § 7 odst. 4 může zničit dokumenty určené ve skartačním řízení ke zničení a uvedené v soupisu dokumentů podle odstavce 2 písm. d) po uplynutí lhůty pro podání námitek podle odstavce 3 a v případě podání námitek po ukončení řízení o námitkách.“.
25. V § 11 odst. 1 písmeno a) zní:
„a) soukromoprávního původce,“.

26. V § 11 odst. 1 písmeno c) zní:
„c) nabídnutých vlastníkem České republiky nebo jinému zřizovateli veřejného archivu darem, ke koupi nebo do úschovy,“.
27. V § 11 se na konci odstavce 2 doplňuje věta „Původce nebo vlastník dokumentu dohodne s příslušným archivem termíny, v nichž podá žádost o výběr archiválií mimo skartační řízení; v případě zrušení původce, jeho vstupu do likvidace nebo při prohlášení konkurzu na původce požádá původce o výběr archiválií mimo skartační řízení neprodleně.“.
28. V § 11 se doplňuje odstavec 5, který zní:
„(5) Dokumenty uložené v muzeích, knihovnách, galeriích, památnících, veřejných výzkumných institucích a vysokých školách (dále jen „kulturně vědecké instituce“) v důsledku jejich akviziční a sbírkotvorné činnosti splňující kritéria podle § 4 a 5 nebo podle přílohy č. 2 k tomuto zákonu a vzaté do evidence archiválií se považují za archiválie vybrané mimo skartační řízení.“.
29. V § 12 odst. 1 se slova „podle § 10“ nahrazují slovy „o provedeném výběru archiválií mimo skartační řízení, který obsahuje náležitosti uvedené v § 10 odst. 2 písm. a) až c)“.
30. V § 12 odst. 4 se za slovo „protokolu“ vkládají slova „o provedeném výběru archiválií mimo skartační řízení“ a za slovo „němu“ se vkládají slova „do 15 dnů ode dne doručení protokolu“.
31. V § 13 odst. 1 se za slovo „lze“ vkládají slova „do skartačního řízení zařadit pouze dokumenty navržené k vyřazení a zničení; u ostatních dokumentů lze“.
32. V § 13 se doplňují odstavce 5 a 6, které znějí:
„(5) Dokumenty v digitální podobě určené ke skartačnímu řízení musí být opatřeny metadaty podle národního standardu pro spisovou službu vykonávanou v elektronické podobě. Není-li tomu tak, převedou se po uzavření spisu do analogové podoby (§ 69a). Náležitosti dokumentů podle věty první stanoví prováděcí právní předpis.

(6) Dokumenty se předkládají k výběru ve skartačním řízení nebo mimo skartační řízení příslušnému archivu bez ohledu na místo jejich uložení.“.

33. V § 15 odst. 1 se za slovo „protokolu“ vkládají slova „o provedeném skartačním řízení nebo protokolu o provedeném výběru archiválií mimo skartační řízení“.
34. V § 15 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:
„(2) Archiválie ve vlastnictví České republiky a archiválie ve vlastnictví územních samosprávných celků nebo jiných veřejnoprávních původců se ukládají do veřejných archivů. Archiválie získané akviziční a sbírkotvornou činností kulturně vědecké instituce se ukládají v této instituci.“

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 3 a 4.
35. V § 15 se odstavec 3 zrušuje.
Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 3.
36. V § 15 se na konci odstavce 3 doplňují věty „Nedodrželi-li původce podmínky stanovené v trvalém skartačním souhlasu, příslušný archiv může trvalý skartační souhlas zrušit z moci úřední. V případě zániku nebo zrušení původce vydaný trvalý skartační souhlas nepřechází na právního nástupce.“.
37. V § 16 odstavec 1 zní:
„(1) Po provedeném výběru archiválií jsou dokumenty vybrané jako archiválie vzaty do evidence archiválií.“.
38. V § 16 odst. 2 se za slovo „nebo“ vkládají slova „jejich část nebo“.
39. V § 16 odst. 3 se slova „muzea⁷⁾, knihovny⁸⁾, galerie⁷⁾, památníky⁹⁾, pracoviště Akademie věd České republiky¹⁰⁾ a vysoké školy“ nahrazují slovy „a kulturně vědecké instituce“.
Poznámky pod čarou 7) až 10) se zrušují.

40. V § 16 se na konci odstavce 3 doplňuje věta „Archivy a kulturně vědecké instituce zařadí základní jednotky evidence do základní evidence Národního archivního dědictví po výběru archiválií.“.
41. V § 16 odst. 4 se slova „ , muzea, knihovny, galerie, památníky, pracoviště Akademie věd České republiky a vysoké školy uvedené v odstavci 3“ nahrazují slovy „a kulturně vědecké instituce“.
42. V § 16 odst. 5 se slova „ , v muzeích, knihovnách, galeriích, památnících, pracovištích Akademie věd České republiky a vysokých školách“ nahrazují slovy „a kulturně vědeckých institucích“, slova „ , muzea, knihovny, galerie, památníky, pracoviště Akademie věd České republiky a vysoké školy“ se nahrazují slovy „a kulturně vědecké instituce“ a na konci textu odstavce 5 se doplňují slova „a zasílat mu stejnopisy svých archivních pomůcek“.
43. V § 16 odst. 6 se slova „ , muzea, knihovny, galerie, památníky, pracoviště Akademie věd České republiky a vysoké školy“ nahrazují slovy „a kulturně vědecké instituce“ a na konci textu se doplňují slova „a zasílat mu stejnopisy svých archivních pomůcek“.
44. V § 17 odst. 1 se slovo „písemné“ nahrazuje slovem „listinné“.
45. V § 17 odstavec 2 zní:
„(2) Ministerstvo vyřadí z evidencí Národního archivního dědictví
- a) archivní fond nebo archivní sbírku z důvodu přehodnocení významu,
 - b) archivní fond, archivní sbírku nebo archiválii z důvodu zničení,
 - c) archivní fond, archivní sbírku nebo archiválii z důvodu vydání do zahraničí.“.
46. V § 17 se doplňují odstavce 3 až 5, které znějí:
„(3) Archiv nebo kulturně vědecká instituce vyřadí archiválii, kterou vedou v základní evidenci, z evidencí Národního archivního dědictví z důvodu přehodnocení významu.
- (4) Návrh na vyřazení z evidencí Národního archivního dědictví podle odstavce 2 podávají subjekty vedoucí archivní fond, archivní sbírku nebo archiválie v základní evidenci.
- (5) Návrh podle odstavce 4 obsahuje
- a) označení subjektu podávajícího návrh,
 - b) označení archivního fondu, archivní sbírky nebo archiválie,

c) důvod vyřazení archivního fondu, archivní sbírky nebo archiválie,

d) stejnopis aktuálního evidenčního listu Národního archivního dědictví archivního fondu nebo archivní sbírky, které jsou předmětem vyřazení, nebo archivního fondu či archivní sbírky, do nichž vyřazované archiválie patří.“.

47. V § 18 odst. 2 úvodním ustanovení se slova „ , muzea, knihovny, galerie, památníky, pracoviště Akademie věd České republiky a vysoké školy“ nahrazují slovy „a kulturně vědecké instituce“.

48. V § 18 odst. 2 písm. a) se slova „ , muzea, knihovny, galerie, památníky, pracoviště Akademie věd České republiky a vysoké školy“ nahrazují slovy „nebo kulturně vědecké instituce“.

49. Za § 18 se vkládá nový § 18a, který zní:

„§ 18a

(1) V případě zániku zřizovatele archivu bez právního nástupce určí ministerstvo veřejný archiv, do něhož budou archiválie uloženy.

(2) Ministerstvo rozhodne na návrh archivu, případně jeho zřizovatele, o scelení archivního fondu nebo archivní sbírky a o jejich umístění“.

50. V § 19 se na konci písmene d) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno e), které zní:

„e) způsob vedení evidence archivních pomůcek, druhy archivních pomůcek, jejich strukturu a obsah a způsob zasílání a evidence stejnopisů archivních pomůcek.“.

51. V § 20 odst. 4 se za slovo „archivu“ vkládají slova „nebo kulturně vědecká instituce“ a slovo „němž“ se nahrazuje slovem „nichž“.

52. V § 20 se na konci odstavce 4 doplňuje věta „Tato povinnost se nevztahuje na audiovizuální archiválie uložené v Národním filmovém archivu.“.

53. V § 21 odst. 2 písm. a) se za slovo „archiv“ vkládají slova „nebo kulturně vědecká instituce“.

54. V § 21 odst. 5 se slovo „vlastnictví“ nahrazuje slovy „vlastnického práva“.

55. V § 21 se doplňují odstavce 6 a 7, které znějí:
- „(6) Ministerstvo může zrušit prohlášení za archivní kulturní památku z důvodu přehodnocení jejího významu. Návrh na zrušení prohlášení za archivní kulturní památku podávají subjekty uvedené v odstavci 2; ministerstvo může zrušit prohlášení za archivní kulturní památku i bez návrhu.
- (7) Návrh na zrušení prohlášení za archivní kulturní památku obsahuje
- a) název a evidenční údaje o archivní kulturní památce,
- b) odůvodnění zrušení prohlášení za archivní kulturní památku z důvodu přehodnocení významu.“.
56. V § 23 se odstavec 4 zrušuje.
57. V § 24 odst. 4 se slova „nebo držitel“ zrušují.
58. V § 25 odst. 1 písm. b) se slova „Archivu bezpečnostních složek“ zrušují a slovo „vlastnictví“ nahrazuje slovy „vlastnického práva“.
59. V § 26 odst. 1 se slova „tohoto zákona“ nahrazují slovy „§ 24 odst. 1, § 25, 27, 29, 30 a 32“.
60. V § 27 odst. 1 úvodní části ustanovení se za slovo „archivu“ vkládají slova „nebo kulturně vědecké instituci“.
61. V § 29 odst. 3 větě druhé se za slovo „vlastník“ vkládají slova „nebo držitel“.
62. V § 30 odst. 3 se za slovo „Archivy“ vkládají slova „a kulturně vědecké instituce“ a za slovo „archiv“ se vkládají slova „nebo kulturně vědecká instituce“.
63. V § 30 odst. 4 se za slovo „archivech“ vkládají slova „nebo kulturně vědeckých institucích“.
64. V § 31 odst. 3 se slova „nebo držitel“ zrušují.
65. V § 35 se za písmeno a) vkládá nové písmeno b), které zní:
- „b) data a místa narození,“.

Dosavadní písmena b) až e) se označují jako písmena c) až f).

66. V § 35 písmeno f) zní:

„f) názvu, sídla a identifikačního čísla, bylo-li přiděleno, právnické osoby, pro kterou žadatel o nahlížení téma zpracovává.“.

67. V § 37 se na konci textu odstavce 1 doplňují slova „, a všechny zveřejněné archiválie“.

68. V § 37 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Do archiválií obsahujících osobní údaje žijící osoby lze nahlížet, nevznesla-li tato osoba písemně námitky. Archiv osobu písemně vyrozumí o podané žádosti o nahlížení do archiválií; jedná-li se o vyrozumění nejméně třiceti osob, lze jej doručit veřejnou vyhláškou vyvěšenou na úřední desce archivu a nezřizuje-li archiv úřední desku, na úřední desce státního oblastního archivu, v jehož obvodu má archiv sídlo. Ve vyrozumění uvede údaje podle § 35 odst. 1 písm. a) až c) a e) a f), osobní údaje osoby, které mají být zpřístupněny, období, ve kterém bude do archiválií nahlíženo, a poučení o právních následcích podání a nepodání námítky ve stanovené lhůtě. Námitku proti nahlížení do archiválií podle věty první může vznést osoba do 30 dnů ode dne doručení vyrozumění. Z námítky musí být zřejmé, jakých osobních údajů se týká. Nevznese-li osoba námítky ve lhůtě podle věty čtvrté, má se za to, že s nahlížením do archiválií souhlasí. Na doručování a počítání lhůt se vztahuje část druhá správního řádu.“.

Dosavadní odstavce 2 až 7 se označují jako odstavce 3 až 8.

69. V § 37 odstavec 3 zní:

„(3) Do archiválií vztahujících se k žijící fyzické osobě, jejichž obsahem jsou citlivé osobní údaje¹³⁾, lze nahlížet jen s předchozím písemným souhlasem této osoby. Archiv požádá dotčenou osobu o souhlas s nahlížením do těchto archiválií. V žádosti uvede údaje podle § 35 odst. 1 písm. a) až c) a e) a f), citlivé osobní údaje osoby, které mají být zpřístupněny, a období, ve kterém bude do archiválií nahlíženo.“.

70. V § 37 odst. 5 úvodní části ustanovení se číslo „3“ nahrazuje slovy „4 nebo k výkonu působnosti podle tohoto zákona“.

71. V § 37 odst. 5 závěrečná část ustanovení zní:

„Žádost o výdej údajů z informačního systému evidence obyvatel a výdej údajů z informačního systému evidence obyvatel mohou být uskutečněny způsobem umožňujícím dálkový přístup.“.

72. V § 37 se doplňuje odstavec 9, který zní:
„(9) Ustanovení odstavců 1 až 4 se nevztahuje na původce archiválií; tyto subjekty mohou nahlížet do archiválií, jichž jsou původci, bez omezení. Ustanovení věty první se použije obdobně i na právní nástupce původců archiválií. Ustanovení odstavců 1 až 4 se dále nevztahuje na subjekty uvedené v § 38 odst. 4; tyto mohou nahlížet do archiválií, jejichž původcem je stát či územní samosprávný celek, bez omezení.“.
73. V § 38 odst. 1 se za písmeno b) vkládá nové písmeno c), které zní:
„c) fyzická osoba vznesla námitku proti nahlížení do archiválií, jejichž obsahem jsou její osobní údaje; to neplatí, jde-li o archiválie podle § 37 odst. 7 a 8,“.
- Dosavadní písmena c) a d) se označují jako písmena d) a e).
74. V § 38 se odstavec 3 zrušuje.
Dosavadní odstavce 4 a 5 se označují jako odstavce 3 a 4.
75. V § 38 odst. 3 se slova „pracoviště Akademie věd nebo vysoké školy“ nahrazují slovy „kulturně vědecké instituce“.
76. V § 38 odst. 4 se za slovo „stát“ vkládají slova „ , ozbrojené síly, bezpečnostní sbory, zpravodajské služby České republiky“.
77. V § 38 se na konci odstavce 4 doplňuje věta „Je-li nezbytné nahlížet do těchto archiválií mimo archiv, v němž jsou uloženy, mohou být zapůjčeny za předpokladu, že
- a) vypůjčitel se písemně zaváže, že archiválie v úplnosti vrátí v dohodnuté lhůtě a nepoškozené,
 - b) archiválie I. kategorie, která má být zapůjčena, má v archivu zhotoveny kopie podle § 20 odst. 4.“.

78. V § 40 odst. 1 se za větu první vkládá věta „Ustanovení autorského zákona nejsou větou první dotčena.“.
79. V § 43 písm. c) se za slovo „banka“ vkládají slova „ , bezpečnostní sbory“.
80. V § 44 písm. o) se slova „ , muzeí, knihoven, galerií, památníků, vědeckých ústavů a vysokých škol“ nahrazují slovy „a kulturně vědeckých institucí“.
81. V § 44 se za písmeno p) vkládají nová písmena q) až u), která znějí:
- „q) rozhoduje o návrhu archivu nebo původce, že původce nebo jeho organizační součást jsou povinny ukládat archiválie do jiného než příslušného archivu; působnost příslušného archivu vůči původci nebo jeho organizační součásti plní archiv určený v rozhodnutí,
- r) schvaluje dohody archivů, případně jejich zřizovatelů o scelení souborů archiválií,
- s) rozhoduje na návrh archivu, případně jeho zřizovatele o scelení souborů archiválií a o umístění těchto souborů archiválií,
- t) rozhoduje o vyřazení archivních fondů, archivních sbírek nebo archiválií z evidencí archiválií,
- u) rozhoduje o prohlášení a o zrušení prohlášení archiválie, archivní sbírky, archivního fondu nebo jejich ucelené části za archivní kulturní památku,“.
- Dosavadní písmeno q) se označuje jako písmeno v).
82. V § 46 odst. 1 písm. a) se slova „ ,u jejich správních archivů, u jimi zřízených státních příspěvkových organizací“ nahrazují slovy „státních příspěvkových organizací zřízených těmito organizačními složkami státu“ a na konci textu písmene a) se doplňují slova „ , a těch, u nichž tuto působnost vykonává Archiv bezpečnostních složek“.
83. V § 46 odst. 1 písmeno b) zní:
- „b) provádí výběr archiválií ve skartačním řízení u původců uvedených v písmenu a) a u původců uvedených v písmenu c), kteří mají zřízen soukromý archiv nebo kteří požádají o výběr archiválií ve skartačním řízení,“.

84. V § 46 odst. 1 se čárka za slovy „prospěšných společností“ nahrazuje slovem „a“ a na konci textu písmena c) se doplňují slova „a vybraných zřizovatelů soukromých archivů“.
85. V § 46 odst. 1 písm. e) se za slova „rozhoduje o námitkách proti protokolu“ vkládají slova „o provedeném skartačním řízení a protokolu o provedeném výběru archiválií mimo skartační řízení“ a slova „a o námitkách původce nebo vlastníka dokumentu proti protokolu Archivu hlavního města Prahy,“ se zrušují.
86. V § 46 odst. 1 se za písmeno e) vkládá nové písmeno f), které zní:
„f) posuzuje protokoly o provedeném skartačním řízení a o provedeném výběru archiválií mimo skartační řízení specializovaných archivů organizačních složek státu s celostátní působností a jimi zřízených státních příspěvkových organizací a specializovaných archivů právnických osob zřízených zákonem s celostátní působností,“.
- Dosavadní písmena f) až n) se označují jako písmena g) až o).
87. V § 46 odst. 1 písm. g) se slova „v Archivu hlavního města Prahy“ nahrazují slovy „v soukromých archivech, u nichž provádí výběr archiválií“.
88. V § 46 odst. 1 písm. h) se slova „ , a hlavnímu městu Praze a organizačním složkám, příspěvkovým organizacím a jiným právnickým osobám jím založeným nebo zřízeným“ nahrazují slovy „nebo soukromé archivy“.
89. V § 46 odst. 1 se písmeno n) zrušuje.
Dosavadní písmeno o) se označuje jako písmeno n).
90. V § 46 odst. 2 písm. a) se za slovo „složek“ vkládají slova „nebo specializované archivy zřízené ministerstvy, dalšími ústředními správními úřady, Kanceláří Poslanecké sněmovny, Kanceláří Senátu, Kanceláří prezidenta republiky, Českou národní bankou, bezpečnostními sbory nebo zpravodajskými službami České republiky“.
91. V § 46 se doplňuje odstavec 3, který zní:
„(3) Národní archiv na úseku péče o archiválie v digitální podobě
a) ukládá archiválie v digitální podobě vybrané k trvalému uložení veřejnými archivy s výjimkou archiválií vybraných bezpečnostními archivy zpravodajských služeb České republiky, udržuje jejich obsah a zajišťuje jejich trvalou čitelnost,

b) zpracovává a zpřístupňuje archiválie v digitální podobě převzaté od původců uvedených v odstavci 1 písm. a) a c) a archiválie v digitální podobě získané podle odstavce 1 písm. d),

c) plní metodickou a poradenskou funkci v oblasti předarchivní péče o dokumenty v digitální podobě, digitalizace dokumentů a archiválií.“.

92. V § 49 odst. 1 písm. a) se slova „organizačních složek státu s působností na území kraje, okresu nebo obcí, u jejich správních archivů a jimi zřízených státních příspěvkových organizací, s výjimkou těch, které si zřídily specializované archivy“ nahrazují slovy „organizačních složek státu s územní působností vymezenou územím kraje, okresu nebo obce, státních příspěvkových organizací zřízených těmito organizačními složkami státu, státních podniků, právnických osob zřízených zákonem, s výjimkou těch, u kterých tuto působnost vykonává Národní archiv nebo Archiv bezpečnostních složek, nebo které si zřídily specializovaný archiv, u územních samosprávných celků, u organizačních složek a právnických osob, zřízených či založených územním samosprávným celkem, nebo u kterých územní samosprávný celek vykonává funkci zřizovatele, u vysokých škol, s výjimkou těch, které si zřídily specializovaný archiv, u škol, zdravotních pojišťoven a veřejných výzkumných institucí, s výjimkou těch, které si zřídily specializovaný archiv“.

93. V § 49 odst. 1 se písmena b) a c) zrušují.

Dosavadní písmena d) až s) se označují jako písmena b) až q).

94. V § 49 odst. 1 písmeno b) zní:

„b) provádí výběr archiválií ve skartačním řízení u původců uvedených v písmenu a) a u původců uvedených v písmenu c), kteří mají zřízen soukromý archiv nebo kteří požádají o výběr archiválií ve skartačním řízení,“.

95. V § 49 odst. 1 písm. c) se slova „u zřizovatelů soukromých archivů,“ a slova „u škol a vysokých škol a“ zrušují.
96. V § 49 odst. 1 písm. e) se za slovo „bankou“ vkládají slova „ , bezpečnostními sbory“.
97. V § 49 odst. 1 písm. f) se za slova „rozhoduje o námitkách proti protokolu“ vkládají slova „o provedeném skartačním řízení a protokolu o provedeném výběru archiválií mimo skartační řízení“ a slova „a o námitkách původce nebo vlastníka dokumentu proti protokolu Archivu města Brna, Archivu města Ostravy, Archivu města Plzně a Archivu města Ústí nad Labem,“ se zrušují.
98. V § 49 odst. 1 se za písmeno f) vkládají nová písmena g) a h), která znějí:
- „g) rozhoduje o námitkách původce nebo vlastníka dokumentu proti protokolu o provedeném skartačním řízení a protokolu o provedeném výběru archiválií mimo skartační řízení Archivu hlavního města Prahy, Archivu města Brna, Archivu města Ostravy, Archivu města Plzně a Archivu města Ústí nad Labem a dohlíží na jejich protokoly o provedeném skartačním řízení a o provedeném výběru archiválií mimo skartační řízení,
- h) posuzuje protokoly o provedeném skartačním řízení a o provedeném výběru archiválií mimo skartační řízení specializovaných archivů, u nichž tuto působnost nevykonává Národní archiv,“.
- Dosavadní písmena g) až q) se označují jako písmena i) až s).

99. V § 49 odst. 1 písm. k) se za slovo „bankou“ vkládají slova „,bezpečnostními sbory“.
100. V § 49 odst. 1 písm. l) se slova „, s výjimkou Archivu hlavního města Prahy,“ zrušují a na konci textu písmene l) se doplňují slova „, u nichž provádí výběr archiválií“.
101. V § 49 odst. 1 se na konci textu písmene r) doplňují slova „a kontroluje stavebně technický stav a bezpečnostní zajištění provozoven určených k výkonu koncesované živnosti vedení spisovny“.
102. V § 49 odst. 2 písm a) se slova „až c) a e)“ nahrazují slovy „a c)“.
103. V § 49 odst. 2 se na konci textu písmene e) doplňují slova „a ověřuje je“.
104. V § 50 úvodní části ustanovení se za slovo „banka“ vkládají slova „, bezpečnostní sbory“.
105. V § 50 písm. a) se za slovo „zřízených“ vkládají slova „nebo založených“ a za slovem „organizací“ se vkládají slova „nebo jiných právnických osob“.
106. V § 50 písm. b) se za slovo „protokolu“ vkládají slova „o provedeném skartačním řízení a protokolu o provedeném výběru archiválií mimo skartační řízení“.
107. V § 51 odstavec 1 zní:
„(1) Organizační složky státu, bezpečnostní sbory, zpravodajské služby České republiky, státní příspěvkové organizace, státní podniky, vysoké školy, školy, Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, veřejné výzkumné instituce s výjimkou těch, u kterých plní funkci zřizovatele Akademie věd České republiky, a právnické osoby zřízené zákonem mohou zřizovat specializované archivy.“

108. V § 52 se na začátek písmene a) vkládají slova „s výjimkou Národního filmového archivu“.
109. V § 52 písm. c) se slovo „nebo“ nahrazuje čárkou a za slova „ke koupi“ se vkládají slova „nebo do úschovy“.
110. V § 52 písmeno i) zní:
„i) na žádost předkládá Národnímu archivu nebo příslušnému státnímu oblastnímu archivu k posouzení protokoly o provedeném skartačním řízení a o provedeném výběru archiválií mimo skartační řízení,“
111. V § 52 se na konci písmene o) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno p), které zní:
„p) zajišťuje konzervaci a restaurování archiválií.“
112. V § 53 odst. 1 se slova „a zpravodajské služby České republiky“ nahrazují slovy „bezpečnostní sbory a zpravodajské služby České republiky“.
113. V § 53 odstavce 2 a 3 zní:
„(2) Bezpečnostní archiv bezpečnostního sboru a zpravodajské služby České republiky
a) provádí výběr archiválií ve skartačním řízení u dokumentů vzniklých z činnosti jeho zřizovatele, a to i u těch, u nichž dosud nebyl zrušen stupeň utajení,
b) vede v základní evidenci Národního archivního dědictví všechny archivní fondy a archivní sbírky v něm uložené; údaje o archiváliích obsahujících utajované informace se nepředávají do druhotné a ústřední evidence Národního archivního dědictví,
c) plní další úkoly specializovaného archivu, s výjimkou úkolu podle § 52 písm. i).
(3) Bezpečnostní archiv vyjma bezpečnostních archivů podle odstavce 2
a) provádí výběr archiválií ve skartačním řízení u dokumentů vzniklých z činnosti jeho zřizovatele, u nichž dosud nebyl zrušen stupeň utajení,
b) vede v základní evidenci Národního archivního dědictví všechny archivní fondy a archivní sbírky v něm uložené; údaje o archiváliích obsahujících utajované informace se nepředávají do druhotné a ústřední evidence Národního archivního dědictví,
c) pečuje o archiválie převzaté od svého zřizovatele,
d) provádí inventuru archiválií vyhlášenou ministerstvem,

e) plní další odborné archivní úkoly uložené mu zřizovatelem.“.

114. V § 53 odst. 4 se slova „zpravodajskými službami České republiky“ nahrazují slovy „bezpečnostním sborem nebo zpravodajskou službou České republiky“, slova „příslušného úřadu“ se nahrazují slovy „jeho zřizovatele“, slova „Zpravodajské služby České republiky“ se nahrazují slovy „Bezpečnostní sbory a zpravodajské služby České republiky“ a slova „příslušné zpravodajské služby České republiky“ se nahrazují slovy „příslušného bezpečnostního sboru nebo zpravodajské služby České republiky“.

115. V § 53 odstavec 5 zní:

„(5) Bezpečnostní archiv vyhledává archiválie pro potřeby správních úřadů a ostatních organizačních složek státu, orgánů územních samosprávných celků, právnických a fyzických osob, pořizuje z nich výpisy, opisy a kopie a umožňuje nahlížet do těchto archiválií.“.

116. V § 53 se doplňuje odstavec 6, který zní:

„(6) Bezpečnostní archiv může působit jako archiv, pokud mu byla udělena akreditace.“.

117. V § 55 odst. 1 písm. a) se za slovo „zřízených“ vkládají slova „nebo založených“ a slova „příspěvkových organizací a právnických osob“ se nahrazují slovy „a příspěvkových organizací nebo jiných právnických osob“.
118. V § 55 odst. 1 písm. e) se slova „ke schválení“ zrušují a na konci textu písmene e) se doplňují slova „k posouzení a k provedení výběru archiválií“.
119. V § 56 odst. 4 se slova „v něm uložené“ nahrazují slovy „ve vlastnictví zřizovatele“.
120. V § 56 odst. 5 větě první se za slova „akreditaci soukromého archivu“ vkládají slova „nejpozději však do 30. listopadu roku, v němž byla akreditace udělena“.
121. V § 56 odst. 5 se za větu první vkládá věta „Nabude-li rozhodnutí o akreditaci soukromého archivu právní moci po 30. dubnu kalendářního roku, zřizovatel archivu uplatní žádost o poskytnutí jednorázového ročního státního příspěvku na provoz soukromého archivu na příští rok současně se žádostí podle věty první.“.
122. V § 57 písm. c) se slova „ke schválení“ zrušují a na konci textu písmene c) se doplňují slova „k posouzení a k provedení výběru archiválií“.
123. V § 57 se na konci textu písmene e) doplňují slova „a o archiválie osob, které je prodaly nebo darovaly jeho zřizovateli“.
124. V § 58 odstavec 2 zní:
„(2) Ministerstvo akreditaci archivu neudělí, jestliže
- a) archiv nesplňuje podmínky stanovené v § 61,
 - b) archiv není schopen vést základní evidenci Národního archivního dědictví v souladu s tímto zákonem,
 - c) není nezbytné archiv zřídit, nebo
 - d) archiválie uvedené v odstavci 1 písm. g) byly vybrány jako archiválie v rozporu s právními předpisy.“.

125. V § 61 odst. 2 písm. a) se slova „oblastech ohrožených záplavami“ nahrazují slovy „záplavových územích“ a slova „ve startovacích a přistávacích koridorech letišť“ se nahrazují slovy „v ochranných pásmech vzletových a přistávacích drah letišť“.

126. V § 61 odst. 3 písmeno b) zní:

„b) místnost pro příjem a zpracování archiválií, místnost pro uložení archiválií, místnost pro očistu, dezinfekci, konzervaci, restaurování a reprografické zpracování archiválií a místnost pro uložení archiválií rezervovaných ke studiu, jsou-li zřízeny, byly vždy v prostorách bez přístupu veřejnosti,“.

127. V § 62 odst. 1 se slova „organizačních složek státu a specializované archivy právnických osob zřízených zákonem“ nahrazují slovy „s výjimkou specializovaných archivů zřízených státními příspěvkovými organizacemi, státními podniky, vysokými školami, školami a veřejnými výzkumnými institucemi“ a slova „státních podniků a státních příspěvkových organizací,“ se nahrazují slovy „státních příspěvkových organizací, státních podniků, vysokých škol, škol a veřejných výzkumných institucí“.

128. V § 62 se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavce 3 a 4 se označují jako odstavce 2 a 3.

129. V § 62 odst. 3 se číslo „3“ nahrazuje číslem „2“.

130. § 63 a 64 znějí:

„§ 63

(1) Spisovou službu vykonávají

a) veřejnoprávní původci uvedení v § 3 odst. 1 písm. a) až e) a i) až m),

b) kraje,

c) hlavní město Praha,

d) obce s pověřeným obecním úřadem a obce se stavebním nebo matričním úřadem,

e) městská část nebo městský obvod územně členěného statutárního města a městská část hlavního města Prahy, na něž byla statutem přenesena alespoň část působnosti obce s pověřeným obecním úřadem nebo působnosti obce se stavebním nebo matričním úřadem,

(dále jen „určení původci“).

(2) Obce neuvedené v odstavci 1 a veřejnoprávní původci uvedení v § 3 odst. 1 písm. g) a h) vykonávají spisovou službu v rozsahu ustanovení § 64 odst. 1 až 4, § 65

odst. 1 až 4, § 67, § 68 odst. 1, § 68a a § 69a.

(3) Veřejnoprávní původci uvedení v § 3 odst. 1 písm. a) až e) a i) až m), kraje a hlavní město Praha vykonávají spisovou službu v elektronické podobě v elektronických systémech spisové služby; vyžaduje-li to zvláštní povaha jejich působnosti, mohou vykonávat spisovou službu v listinné podobě. Veřejnoprávní původci uvedení v § 3 odst. 1 písm. g) a h) a obce vykonávají spisovou službu v elektronické podobě v elektronických systémech spisové služby nebo v listinné podobě.

§ 64

Příjem, označování, evidence a rozdělování dokumentů

(1) Určení původci zajistí příjem dokumentů. Doručené dokumenty i dokumenty vytvořené určeným původcem, s výjimkou dokumentů obsahujících chybný formát nebo počítačový program, které jsou způsobilé přivodit škodu na výpočetní technice určeného původce, a dokumentů podléhajících zvláštní evidenci nebo nepodléhajících evidenci, které určený původce uvede ve svém spisovém řádu, se v den, kdy byly určenému původci doručeny nebo určeným původcem vytvořeny, opatří jednoznačným identifikátorem.

(2) Jednoznačný identifikátor podle odstavce 1 je označení dokumentu zajišťující jeho nezaměnitelnost. Jednoznačný identifikátor musí být s dokumentem spojen.

(3) Dokumenty opatřené jednoznačným identifikátorem se evidují v evidenci dokumentů. Záznam o dokumentu v evidenci dokumentů je spojen s dokumentem jednoznačným identifikátorem.

(4) Dokumenty evidované podle odstavce 3 se předají příslušné organizační součásti určeného původce nebo osobě k tomu pověřené, o čemž se učiní záznam v příslušné evidenci dokumentů.“.

131. § 65 a 66 znějí:

„§ 65

Vyřizování a podepisování dokumentů

(1) Při vyřizování dokumentů se všechny dokumenty týkající se téže věci spojí ve spis. Dokumenty v analogové podobě se vzájemně spojí fyzicky, dokumenty v digitální podobě se vzájemně spojí prostřednictvím metadat, vzájemné spojení dokumentu v analogové podobě a dokumentu v digitální podobě se činí pomocí odkazů.

(2) Vyřízením spisu se rozumí zpracování návrhu, jeho schválení, vyhotovení, podepsání a vypravení rozhodnutí nebo jiné formy vyřízení.

(3) Má-li být dokument vyvěšen na úřední desce, činí se tak vyvěšením jeho stejnopisu opatřeného datem vyvěšení. Po sejmutí se vyvěšený stejnopis opatří datem sejmutí a zařadí do příslušného spisu jako doklad o vyvěšení dokumentu na úřední desce. Ustanovení věty první a druhé se nevztahuje na zveřejňování dokumentů na elektronické úřední desce.

(4) Dokumenty určeného původce podepisuje jeho statutární orgán nebo jiná osoba oprávněná za něj jednat anebo osoba, která k tomu byla statutárním orgánem pověřena.

(5) Po vyřízení věci se spis uzavře. Uzavřením spisu se rozumí kompletnost všech dokumentů patřících do spisu, převedení dokumentů v digitální podobě do výstupního datového formátu a kontrola a doplnění údajů podle § 66 před uložením do spisovny.

(6) Z uzavřeného spisu nesmějí být vyjímány jednotlivé dokumenty. Uzavřený spis je možno připojit k jinému spisu, pokud neuplynula jeho skartační lhůta.

(7) Použití razítek se státním znakem, zaručeného elektronického podpisu založeného na kvalifikovaném certifikátu vydaném akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb (dále jen „uznávaný elektronický podpis“), elektronické značky založené na kvalifikovaném systémovém certifikátu vydaném akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb (dále jen „elektronická značka“) a kvalifikovaného časového razítka upraví určený původce ve spisovém řádu.

§ 66

Spisový řád

(1) Určení původci vydají spisový řád.

(2) Součástí spisového řádu je spisový a skartační plán. Spisový a skartační plán obsahuje seznam typů dokumentů rozříděných do věcných skupin s vyznačenými spisovými znaky, skartačními znaky a skartačními lhůtami.

(3) Určení původci označují dokumenty spisovými znaky, skartačními znaky a skartačními lhůtami podle spisového a skartačního plánu.

(4) Změnu skartační lhůty dokumentu po jejím uplynutí lze provést po schválení příslušným archivem.“.

132. V § 67 se slova „Písemný doklad“ nahrazují slovy „Doklad“.
133. V § 68 odst. 1 se slova „na místě vyhrazeném k uložení dokumentů, k vyhledávání a předávání dokumentů pro potřebu určeného původce a k provádění skartačního řízení (dále jen „spisovna““ nahrazují slovy „ve spisovně“, slova „spisovně sloužící k uložení dokumentů s dlouhodobými skartačními lhůtami (dále jen „správní archiv““ se nahrazují slovy „správním archivem“, slova „ji určený původce zřídil“ se nahrazují slovy „jej určený původce zřídil“ a slova „do podacího deníku“ se nahrazují slovy „v evidenci podle § 64“.
134. V § 68 odst. 3 se slovo „likvidátor,“ zrušuje.
135. V § 68 odstavec 4 zní:
- „(4) Budova, v níž je umístěna spisovna nebo správní archiv, musí splňovat tyto podmínky:
- a) prostory pro uložení dokumentů nesmí být ohroženy povodněmi,
 - b) musí pro ni být zpracována požární dokumentace a musí být vybavena ručními hasícími přístroji; v prostorách pro uložení dokumentů musí být umístěny pouze práškové hasící přístroje,
 - c) v prostorách pro uložení dokumentů nesmí vést vodovodní, teplovodní, parovodní nebo plynovodní potrubí a dešťová a splašková kanalizace,
 - d) prostory pro uložení dokumentů musí být vybaveny regály pro uložení dokumentů,
 - e) prostory pro uložení dokumentů musí být zajištěny proti vstupu nepovolané osoby.“.

136. Za § 68 se vkládá nový § 68a, který včetně nadpisu zní:

„§ 68a

Spisová rozluka

- (1) Při zrušení určeného původce se provádí spisová rozluka.
- (2) Spisovou rozluku připravuje před datem svého zrušení určený původce, provádí ji právní nástupce zrušeného určeného původce, a není-li ho, likvidátor.
- (3) Uzavřené a uložené spisy, jimž uplynula skartační lhůta, se zařadí do skartačního řízení podle § 7 až 9.
- (4) Uzavřené spisy, jimž neuplynula skartační lhůta, se uloží do spisovny nebo správního archivu určeného původce, který je právním nástupcem zrušeného určeného

původce, a není-li ho, zajistí jejich uložení likvidátor po projednání s příslušným archivem. Předávané spisy a dokumenty se zapíší do předávacího seznamu.

(5) Nevyřízené spisy se předají určenému původci, na kterého přešla působnost k jejich vyřízení. Předávané spisy a dokumenty se zapíší do předávacího seznamu. Určený původce, který je právním nástupcem zrušeného určeného původce, takto zapsané spisy a dokumenty převezme a zaeviduje podle § 64.

(6) Určení původci stanoví postup při provádění spisové rozluky ve spisových řádech.

(7) Ustanovení odstavců 1 až 6 se použijí obdobně pro zrušení organizačních součástí určených původců.“.

137. V § 69 odstavec 2 zní:

„(2) Určení původci neuvedení v odstavci 1 mohou zřídit správní archiv se souhlasem ministerstva.“.

138. V § 69 odst. 3 písm. a) se slova „u jím zřízených organizačních složek, příspěvkových organizací a jiných právnických osob,“ zrušují.

139. V § 69 se na konci odstavce 3 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena c) až e), která znějí:

„c) přejímá ze spisovny dokumenty se skartačními lhůtami delšími než 5 let, eviduje je, pečuje o ně, umožňuje nahlížení do nich a poskytování opisů, výpisů a kopií,

d) připravuje výběr archiválií ve skartačním řízení,

e) kompletuje dokumenty určeného původce, které budou ve skartačním řízení vybrány jako archiválie, za stanovené období a sestavuje k nim prozatímní inventární seznam, jehož stejnopis předává příslušnému archivu; prozatímním inventárním seznamem se rozumí základní seznam všech inventárních jednotek archivního souboru nebo jeho částí.“.

140. V § 69 odstavec 4 zní:

„(4) Určení původci, kteří zřídili správní archiv, stanoví ve svých spisových řádech lhůtu, po níž budou dokumenty uloženy ve spisovně. Po uplynutí této lhůty se dokumenty, jejichž skartační lhůta je delší než lhůta pro uložení dokumentů ve spisovně, předají do správního archivu.“.

141. Za § 69 se vkládá § 69a, který včetně nadpisu zní:

Zvláštní ustanovení o dokumentech v digitální podobě

(1) Není-li doručený dokument v digitální podobě opatřen uznávaným elektronickým podpisem, elektronickou značkou nebo kvalifikovaným časovým razítkem, určený původce jej opatří kvalifikovaným časovým razítkem.

(2) Je-li doručený dokument v digitální podobě opatřen uznávaným elektronickým podpisem, elektronickou značkou nebo kvalifikovaným časovým razítkem, určený původce

a) ověří platnost uznávaného elektronického podpisu, elektronické značky nebo kvalifikovaného časového razítka a platnost kvalifikovaného certifikátu nebo kvalifikovaného systémového certifikátu,

b) zaznamená údaje o výsledku ověření podle písmena a) a uchová je spolu s doručeným dokumentem v digitální podobě.

(3) Uchovávání dokumentu v digitální podobě provádí určený původce postupem zaručujícím věrohodnost původu dokumentu, neporušitelnost jeho obsahu a čitelnost dokumentu, a to včetně údajů prokazujících existenci dokumentu v digitální podobě v čase. Tyto vlastnosti musí být zachovány po dobu skartační lhůty dokumentu. Je-li potřeba zachování věrohodnosti původu dokumentu kratší než skartační lhůta dokumentu, uvede to určený původce ve svém spisovém a skartačním plánu.

(4) Převádění dokumentu v analogové podobě na dokument v digitální podobě a naopak a změnu formátu dokumentu v digitální podobě provádí určený původce postupem zaručujícím věrohodnost původu dokumentu, neporušitelnost jeho obsahu, čitelnost dokumentu a bezpečnost procesu převádění nebo změny formátu.

(5) Připojení údajů, které vznikly při přípravě dokumentu k uchování podle odstavce 3 nebo při převedení či změně formátu dokumentu podle odstavce 4 a které jsou pro uchování dokumentu nebo převedení či změnu formátu dokumentu nezbytné, se nepovažuje za porušení obsahu dokumentu.

(6) Před převedením dokumentu v digitální podobě na dokument v analogové podobě nebo změnou formátu dokumentu v digitální podobě ověří určený původce platnost uznávaného elektronického podpisu, elektronické značky nebo kvalifikovaného časového razítka, je-li jimi dokument v digitální podobě opatřen. Údaje o výsledku ověření a datum převedení dokumentu v digitální podobě na dokument v analogové podobě nebo datum změny formátu dokumentu v digitální podobě určený původce zaznamená a uchová je spolu s dokumentem vzniklým převedením nebo změnou formátu.

(7) Dokument v digitální podobě vzniklý převedením z dokumentu v analogové podobě nebo změnou formátu dokumentu v digitální podobě doplněný o datum převedení opatří určený původce uznávaným elektronickým podpisem osoby odpovědné za převedení z dokumentu v analogové podobě nebo změnu formátu

dokumentu v digitální podobě, nebo svojí elektronickou značkou a kvalifikovaným časovým razítkem.

(8) Neprokáže-li se opak, dokument v digitální podobě se považuje za pravý, byl-li podepsán platným uznávaným elektronickým podpisem nebo označen platnou elektronickou značkou osoby, která k tomu byla v okamžiku podepsání nebo označení oprávněna, osoby odpovědné za převedení z dokumentu v analogové podobě nebo změnu formátu dokumentu v digitální podobě nebo osoby odpovědné za provedení autorizované konverze dokumentů a opatřen kvalifikovaným časovým razítkem. Ustanovení věty první se vztahuje i na dokumenty vzniklé z činnosti původců, kteří nejsou určenými původci.“.

142. § 70 zní:

„§ 70

(1) Prováděcí právní předpis stanoví národní standard pro spisovou službu vykonávanou v elektronické podobě, jehož obsahem jsou požadavky na

- a) příjem dokumentů,
- b) označování a evidenci dokumentů,
- c) oběh dokumentů,
- d) odesílání dokumentů,
- e) ukládání dokumentů,
- f) výstupní datové formáty dokumentů v digitální podobě,
- g) vyřazování dokumentů,
- h) kontrolu a bezpečnost spisové služby vykonávané v elektronické podobě,
- i) spisový a skartační plán,
- j) správcovské funkce,
- k) metadata,
- m) spisovou rozluku.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví podrobnosti výkonu spisové služby vykonávané v listinné podobě, a to

- a) příjem dokumentů,
- b) označování a evidenci dokumentů,

- c) rozdělování dokumentů,
- d) oběh dokumentů,
- e) vyřizování dokumentů,
- f) vyhotovování dokumentů,
- g) podepisování dokumentů a užívání razítek,
- h) odesílání dokumentů,
- i) ukládání dokumentů,
- j) vyřazování dokumentů,
- k) spisovou rozlukou.“.

143. V § 71 odstavce 1 a 2 znějí:

„(1) Kontrolu dodržování povinností na úseku archivnictví a výkonu spisové služby vykonávají

a) ministerstvo u všech určených původců a archivů s výjimkou zpravodajských služeb České republiky a jejich archivů, zejména u

1. Národního archivu,
2. Archivu bezpečnostních složek,
3. státních oblastních archivů,
4. ozbrojených sil,
5. bezpečnostních sborů,
6. specializovaných archivů a bezpečnostních archivů zřízených ministerstvy, jinými ústředními správními úřady, Kanceláří Poslanecké sněmovny, Kanceláří Senátu, Kanceláří prezidenta republiky, Českou národní bankou nebo bezpečnostními sbory.

b) Národní archiv u

1. organizačních složek státu s celostátní působností a státních příspěvkových organizací zřízených těmito organizačními složkami státu a u jimi zřízených specializovaných archivů, s výjimkou organizačních složek státu a specializovaných archivů podle písmena a),
2. státních příspěvkových organizací zřízených zákonem a u jimi zřízených specializovaných archivů,
3. vědeckých výzkumných institucí, u kterých plní funkci zřizovatele Akademie věd České republiky,
4. právnických osob zřízených zákonem s celostátní působností a u jimi zřízených specializovaných archivů,
5. soukromých archivů, pokud je jejich zřizovatelem subjekt uvedený v § 46 odst. 1, a jejich zřizovatelů,
6. kulturně vědeckých institucí, pokud mají ve své péči archiválie, které vede v druhotné evidenci Národního kulturního dědictví Národní archiv,

7. vlastníků a držitelů archiválií uložených mimo archiv, které vede v základní evidenci Národní archiv,

8. u soukromoprávních původců, pokud jde o povinnost stanovenou v § 3 odst. 2,

c) státní oblastní archivy podle své územní působnosti u

1. organizačních složek státu s územní působností vymezenou územím kraje, okresu nebo obce a státních příspěvkových organizací zřízených těmito organizačními složkami státu a u jimi zřízených specializovaných archivů,

2. státních podniků a u jimi zřízených specializovaných archivů,

3. územních samosprávných celků, u jimi zřízených archivů, u organizačních složek, příspěvkových organizací a jiných právnických osob zřízených nebo založených územními samosprávnými celky a u organizačních složek, příspěvkových organizací a jiných právnických osob, vůči kterým vykonává územní samosprávný celek funkci zřizovatele,

4. vysokých škol a u jimi zřízených specializovaných archivů,

5. škol a u jimi zřízených specializovaných archivů,

6. zdravotních pojišťoven,

7. veřejných výzkumných institucí s výjimkou veřejných výzkumných institucí, u kterých plní funkci zřizovatele Akademie věd České republiky,

8. právnických osob zřízených zákonem s územní působností vymezenou územím kraje, okresu nebo obce a u jimi zřízených specializovaných archivů,

9. kulturně vědeckých institucí, pokud mají ve své péči archiválie, které vede v druhotné evidenci Národního kulturního dědictví státní oblastní archiv,

10. soukromých archivů s výjimkou těch, u nichž provádí kontrolu Národní archiv, a jejich zřizovatelů,

11. vlastníků a držitelů archiválií uložených mimo archiv, které vede v základní evidenci státní oblastní archiv,

12. u soukromoprávních původců, pokud jde o povinnost stanovenou v § 3 odst. 2,

d) Archiv bezpečnostních složek u Ústavu pro studium totalitních režimů.

(2) Správní úřady uvedené v odstavci 1 kontrolují u spisové služby vykonávané v elektronické podobě pouze metadata a výstupní datové formáty dokumentů v digitální podobě určených ke skartačnímu řízení.“

144. § 73 až 75 včetně nadpisů znějí:

„§ 73

Přestupky

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) poškodí nebo zničí archiválii nebo dokument, nebo

b) vyveze archiválii bez povolení podle § 29 odst. 1.

(2) Fyzická osoba se jako zaměstnanec správního úřadu na úseku archivnictví a výkonu spisové služby, zaměstnanec archivu nebo zaměstnanec zřizovatele archivu dopustí přestupku tím, že poruší povinnost zachovávat mlčenlivost podle § 14.

(3) Fyzická osoba se jako vlastník archiválie, archivní sbírky, archivního fondu nebo jejich ucelené části, o nichž bylo zahájeno řízení o prohlášení za archivní kulturní památku, dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 21 odst. 5 neoznámí zamýšlenou změnu jejich umístění nebo zamýšlený převod nebo přechod vlastnického práva.

(4) Fyzická osoba se jako vlastník nebo držitel archiválie dopustí přestupku tím, že

a) nepečuje o archiválii podle § 25 odst. 1 písm. a),

b) v rozporu s § 25 odst. 1 písm. b) neoznámí převod vlastnického práva k archiválii nebo uzavření smlouvy o její úschově,

c) v rozporu s § 29 odst. 3 nedoveze archiválii nepoškozenou zpět na území České republiky,

d) v rozporu s § 30 odst. 1 nepořídí na vlastní náklady bezpečnostní kopii archiválie prohlášené za archivní kulturní památku nebo za národní kulturní památku, nebo

e) nezajistí konzervaci nebo restaurování poškozené nebo ohrožené archivní kulturní památky nebo národní kulturní památky podle § 30 odst. 5.

(5) Fyzická osoba se jako vlastník nebo držitel archiválie, která je uložena mimo archiv a kterou vede v základní evidenci Národního archivního dědictví příslušný archiv podle své působnosti, dopustí přestupku tím, že nepředá archivům údaje podle § 25 odst. 2.

(6) Fyzická osoba se jako vlastník archiválie dopustí přestupku tím, že nenabídne archiválii přednostně ke koupi podle § 28 odst. 1 a 2.

(7) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 400 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 4 písm. d),

b) 100 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 nebo 4 písm. c); pokud je zničená, poškozená, neoprávněně vyvezená anebo nedovezená archiválie

1. předmětem řízení o prohlášení za archivní kulturní památku nebo za národní kulturní památku, lze uložit pokutu do 200 000 Kč,

2. archivní kulturní památkou, lze uložit pokutu do 500 000 Kč,

3. národní kulturní památkou, lze uložit pokutu do 1000 000 Kč,

c) 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2, 3, 4 písm. a) nebo e) nebo odstavce 6,

d) 5 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 4 písm. b) nebo odstavce 5.

§ 74

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že vyveze archiválii bez povolení podle § 29 odst. 1.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník archiválie, archivní sbírky, archivního fondu nebo jejich ucelené části, o nichž bylo zahájeno řízení o prohlášení za archivní kulturní památku, dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 21 odst. 5 neoznámí zamýšlenou změnu jejich umístění nebo zamýšlený převod nebo přechod vlastnického práva.

(3) Právnická osoba se jako vlastník nebo držitel archiválie dopustí přestupku tím, že

a) nepečuje o archiválii podle § 25 odst. 1 písm. a),

b) v rozporu s § 25 odst. 1 písm. b) neoznámí převod vlastnického práva k archiválii nebo uzavření smlouvy o její úschově,

c) v rozporu s § 29 odst. 3 nedoveze archiválii nepoškozenou zpět na území České republiky,

d) v rozporu s § 30 odst. 1 nepořídí na vlastní náklady bezpečnostní kopii archiválie prohlášené za archivní kulturní památku nebo za národní kulturní památku, nebo

e) nezajistí konzervaci nebo restaurování poškozené nebo ohrožené archivní kulturní památky nebo národní kulturní památky podle § 30 odst. 5.

(4) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník nebo držitel archiválie, která je uložena mimo archiv a kterou vede v základní evidenci Národního archivního dědictví příslušný archiv podle své působnosti, dopustí správního deliktu tím, že nepředá archivům údaje podle § 25 odst. 2.

(5) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník archiválie dopustí správního deliktu tím, že nenabídne archiválii přednostně ke koupi podle § 28 odst. 1 a 2.

(6) Veřejnoprávní původce anebo právnická nebo podnikající fyzická osoba jako soukromoprávní původce, se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 3 neuchová dokument nebo neumožní výběr archiválie.

(7) Určený původce se dopustí správního deliktu tím, že

a) v rozporu s § 63 nevykonává spisovou službu,

b) v rozporu s § 66 odst. 1 nevydá spisový řád nebo spisový a skartační plán, anebo v rozporu s § 66 odst. 2 neoznačuje dokumenty podle skartačního řádu a spisového a skartačního plánu spisovými znaky, skartačními znaky a skartačními lhůtami, nebo

c) nedodrží podmínky pro ukládání dokumentů podle § 68.

(8) Původce nebo jeho právní nástupce se dopustí správního deliktu tím, že

neprovede skartační řízení nebo neumožní dohled na provádění skartačního řízení a výběr archiválií ve skartačním řízení.

(9) Za správní delikt se uloží pokuta do

a) 400 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 3 písm. d),

b) 200 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 6, 7 nebo 8,

c) 100 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 nebo 3 písm. c); pokud je neoprávněně vyvezená anebo nedovezená archiválie

1. předmětem řízení o prohlášení za archivní kulturní památku nebo za národní kulturní památku, lze uložit pokutu do 200 000 Kč,

2. archivní kulturní památkou, lze uložit pokutu do 500 000 Kč,

3. národní kulturní památkou, lze uložit pokutu do 1000 000 Kč,

d) 50 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2, 3 písm. a) nebo e) nebo odstavce 5,

e) 5 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 3 písm. b) nebo odstavce 4.

§ 75

Společná ustanovení o správních deliktech

(1) Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty právnícké osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání, jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezačal řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 10 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona projednává v prvním stupni Národní archiv, Archiv bezpečnostních složek nebo státní oblastní archiv v rozsahu své působnosti stanovené v tomto zákoně.

(5) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnícké osoby.“

145. § 76 se zrušuje.

146. V § 77 se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 2.

147. V § 79 odst. 2 písmeno f) zní:

„f) na požádání předkládají protokoly o provedeném skartačním řízení a o provedeném výběru archiválií mimo skartační řízení k posouzení příslušnému státnímu oblastnímu archivu.“

148. V § 81 se číslo „3“ nahrazuje číslem „10“.

149. V § 86 se za slovy „§ 9 odst. 2“ vkládají slova „§ 13 odst. 5“.

150. Příloha č. 1 zní:

„Příloha č. 1 k zákonu č. 499/2004 Sb.

Dokumenty vzniklé z činnosti podnikatelů zapsaných v obchodním rejstříku, které jsou podnikatelé za podmínek stanovených tímto zákonem povinni uchovávat a umožnit z nich výběr archiválií

1. Statut

- a) zakladatelské dokumenty,
- b) statuty, stanovy, jednací řády, organizační řády a schémata,
- c) dokumenty o přeměnách právnických osob,
- d) dokumentace likvidace a zániku podnikatele zapsaného v obchodním rejstříku.

2. Řízení

- a) protokoly a zápisy z jednání statutárního orgánu a dozorčího orgánu, zprávy dozorčího orgánu, zápisy z valných hromad s přílohami,
- b) řídicí akty vedení podnikatele zapsaného v obchodním rejstříku, zápisy z porad vedení,
- c) zprávy o podnikatelské činnosti podnikatele zapsaného v obchodním rejstříku a stavu majetku,

- d) zprávy o auditu, nejsou-li zahrnuty do výroční zprávy,
- e) výroční zprávy.

3. Majetek

- a) mimořádné inventarizace majetku při vzniku, dělení nebo likvidaci podnikatele zapsaného v obchodním rejstříku,
- b) smlouvy o převodu vlastnického práva k nemovitostem a listiny osvědčující přechod vlastnického práva k nemovitostem,
- c) dokumentace zápisu a certifikace ochranných známek,
- d) užité vzory.

4. Finanční dokumenty

- a) účetní závěrky,
- b) roční statistické výkazy.

5. Propagační činnost

Ukázky vlastních propagačních materiálů a dokumentace, zejména letáky, publikace, prospekty, katalogy, reklamy, vzorkovnice, filmy, fotografie.

6. Výroba, předmět podnikání

- a) podnikatelské záměry, vývojové studie, plány výroby,
- b) výrobní programy roční a delší, rozbor s komentáři,
- c) dokumentace výrobků, výkresy sestavení či sestav,
- d) vlastní normy,
- e) ocenění výrobků.“.

151. Příloha č. 2 zní:

„Příloha č. 2 k zákonu č. 499/2004 Sb.

Dokumenty, které budou podle obsahu vždy předloženy k výběru za archiválie

1. Zápisy ze zasedání orgánů zákonodárné, vládní a výkonné moci a orgánů územní samosprávy na všech stupních

2. Zakládací listiny, statuty, organizační řády a další dokumenty o organizační struktuře, vedení, správě, řízení, kontrole, činnosti a jejich výsledcích

a) orgánů zákonodárné, vládní a výkonné moci a orgánů územní samosprávy na všech stupních,

b) justičních složek všech stupňů i druhů, notářství, státních zastupitelství a jejich předchůdců,

c) státních příspěvkových organizací a příspěvkových organizací obcí a krajů, hospodářských, rozpočtových a ostatních státních organizací řízených, popřípadě spravovaných státními orgány nebo národními výbory, a předchůdců těchto organizací,

d) obchodních organizací založených anebo ovládaných ústředními a jim podřízenými orgány státní správy, orgány územní samosprávy a jejich předchůdců,

e) družstevních organizací, jejich zařízení a předchůdců,

f) všech součástí a zařízení ozbrojených sil a bezpečnostních složek,

g) politických stran, politických hnutí, občanských sdružení, odborových organizací a organizací zaměstnavatelů,

3. Mezinárodní smluvní dokumenty prezidentské, vládní a resortní úrovně

4. Dokumenty geodetické a kartografické, katastry nemovitostí

5. Dokumentace významných staveb

6. Kroniky

7. Matriky narozených, oddaných, registrovaných partnerů, zemřelých, vojenské, studentů, členů komor a občanských sdružení, sbírky matričních listin, dokumenty o nabývání a pozbývání státního občanství

8. Roční rozpočty, závěrečné účty, roční účetní závěrky

9. Historické sčítací archy obyvatelstva

10. Soudní rozsudky pro politické delikty, pro zločiny proti lidskosti, pro omezování lidských práv a svobod, pro závažné trestné činy proti životu, zdraví a majetku občanů

11. Osobní spisy významných osobností politického, hospodářského, vědeckého, technického, kulturního, náboženského, církevního a sportovního života

12. Rukopisy významných literárních děl

13. Podací deníky, rejstříky k nim, elenchy, kmenové listy, globální archy a další typy základních evidenčních pomůcek spisové služby

14. Privatizační projekty

15. Rehabilitační spisy

16. Třídní výkazy, katalogy, katalogové listy, protokoly o závěrečných zkouškách, protokoly o maturitních zkouškách vydané základními a středními školami a protokoly o státních závěrečných zkouškách na vysokých školách

17. Dokumenty vzniklé z činnosti bezpečnostních složek v období komunistického totalitního režimu

18. Originální negativy, duplikační kopie a duplikační negativy hraných, dokumentárních a animovaných filmů

19. Dokumenty, které obsahují zásadní informace o

a) životních poměrech obyvatelstva v dobových státoprávních a ekonomických podmínkách,

b) strategiích, koncepcích a plánování rozvoje hospodářství včetně důležitých účetních a statistických výkazů a přehledů,

c) měnové politice,

d) majetkoprávních poměrech a jejich změnách, o konfiskacích a restitucích majetku,

e) právní úpravě mezinárodních vztahů,

f) tvorbě právních předpisů včetně jejich nerealizovaných návrhů,

- g) státních hranicích, územním členění státu, hranicích správních obvodů, symbolech státu a územních samosprávných celků, místních názvech a jejich změnách, o slučování a dělení obcí,
- h) vývoji a stavu zdravotnictví, sociální péče a pomoci v hmotné nouzi a úrovni bydlení,
- i) vývoji a stavu vědy a techniky,
- j) vývoji a stavu školství, kultury a umění, tělesné výchovy a sportu,
- k) vývoji a stavu dopravy a spojů,
- l) územním plánování,
- m) zásadních změnách a opatřeních v ochraně životního prostředí,
- n) geologických a půdních průzkumech,
- o) technickém rozvoji včetně patentů na významné vynálezy,
- p) kulturních památkách a jejich údržbě, rekonstrukci a ochraně,
- q) životě a díle významných osobností,
- r) volebních výsledcích a výsledcích referend,
- s) členství v mezinárodních organizacích.“.

152. Příloha č. 3 zní:

„Příloha č. 3 k zákonu č. 499/2004 Sb.

Archiválie, které se zařazují do I. kategorie

1. Do I. kategorie se zařazují

- a) archivní kulturní památky a národní kulturní památky,
- b) archiválie vzniklé do roku 1526,
- c) listiny vzniklé v letech 1527 až 1648,
- d) listiny významného veřejnoprávního a státoprávního charakteru vzniklé po roce 1648,
- e) pečetidla (typáře) vzniklá do konce první poloviny 17. století; po tomto období jen pečetidla mimořádné umělecké hodnoty.

2. Do I. kategorie se zařazují rovněž i další archiválie, pokud do ní nebyly zařazeny již podle ustanovení bodu 1, a to

a) zemské, dvorské (manské, lenní) desky, knihy svobodníků, soupisy poddaných a svobodníků, urbáře, pozemkové, horní a železniční knihy, městské knihy z předmagistrátního období, matriky narozených, zemřelých a oddaných, vojenské matriky, vysokoškolské matriky a archiválie dokumentující základní změny v počtech, struktuře a způsobu života obyvatelstva,

b) berní katastry,

c) základní archiválie o státoprávním uspořádání státu, o organizační struktuře a činnosti jeho vrcholných institucí,

d) zápisy a protokoly ze zasedání všech zákonodárných sborů, ze zasedání vlád od roku 1918, zápisy ze zasedání všech zastupitelských a podobných sborů,

e) významné archiválie o právní úpravě mezinárodních vztahů, zejména smlouvy týkající se úpravy vztahů mezistátních a vztahů mezi významnými společenskými, vědeckými, hospodářskými a jinými institucemi,

f) archiválie o stanovení, změnách a úpravách státních hranic (hraniční agenda),

g) zásadní archiválie ekonomického charakteru, vzniklé z činnosti vrcholných státních orgánů o zásadních otázkách měnové politiky, o strategických rozhodnutích státní hospodářské politiky a o státních zásazích do struktury vlastnictví výrobních prostředků, zejména pozemkové reformy, znárodnění, privatizace,

h) základní archiválie o rozvoji vědy, techniky a kultury,

i) závažné archiválie vzniklé z činnosti ústředních orgánů politických stran a jiných významných společenských organizací (korporací) a občanských sdružení,

j) archiválie zachycující zápas za základní lidská práva a svobody, za politickou a sociální emancipaci skupin obyvatel a za odborová práva zaměstnanců a práva zaměstnavatelů,

k) zápisy ze zasedání vrcholných orgánů Československé republiky v exilu v letech 1939 až 1945,

l) archiválie vztahující se k mnichovské krizi v roce 1938, archiválie výrazně dokumentující systém a metody nacistické moci na našem území v letech 1938 až 1945, vzniklé z činnosti vrcholných říšskoněmeckých orgánů a nacistických organizací, archiválie týkající se obnovy československé státnosti v roce 1945 a poválečného uspořádání Československé republiky, archiválie dokumentující komunistický převrat v roce 1948, okupaci Československa v roce 1968, konec komunistického totalitního režimu v roce 1989 a navazující obnovu demokratického zřízení,

m) archiválie zachycující protinacistický a protikomunistický odboj a jeho perzekuci

a represe proti církvím a náboženským společnostem,

n) archiválie evropského, případně světového významu,

o) základní archiválie geodetické a kartografické,

p) rukopisné mapy a plány, které jsou pro své technické provedení nebo umělecké zpracování mimořádně hodnotné, jakož i unikáty tištěných map a plánů domácího původu,

q) kresby, grafické listy a fotografie zpodobující místa, města, významné osoby, historicky významné události, kroje a nástroje mimořádné dokumentární hodnoty nebo cenné z hlediska uměleckého či technického provedení nebo svou ojedinělostí,

r) plány a výkresy strojů, nástrojů a strojního zařízení vzniklé do roku 1850,

s) korespondence historicky mimořádně významná, rukopisy významných hudebních, literárních, vědeckých a odborných děl,

t) památníky, kroniky a deníky popisující významné historické události nebo obsahující údaje rozsáhlejšího historického období,

u) archiválie výtvarně hodnotné (například iluminované úřední knihy a rukopisy s uměleckými miniaturami),

v) všechny zvukové a filmové archiválie vzniklé do roku 1930; po tomto roce jen takové, které jsou mimořádně významné umělecky, technickým provedením nebo svou dokumentární hodnotou,

w) archiválie vojensko-politické a vojensko-odborné povahy, dokumentující postavení a poslání ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů a obsahující sumarizující údaje o jejich organizaci, početních stavech a technickém vybavení.“

153. V příloze č. 4 se za slovo „Bruntál“ vkládají slova „se sídlem v Krnově“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

154. Bezpečnostní archivy, které vykonávají činnost podle dosavadních právních předpisů, se považují ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona za akreditované. Jejich zřizovatelé prokáží do 3 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona Ministerstvu vnitra, že bezpečnostní archivy splňují podmínky stanovené v § 61, pokud tak dosud neučinily.
155. Určení původci uvedou své spisové služby, elektronické systémy spisové služby vykonávané v elektronické podobě a spisové řády do souladu se zákonem č. 499/2004 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, do 3 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.
156. Po dobu 3 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona se dokumenty v digitální podobě určené ke skartačnímu řízení převádějí po uzavření spisu do analogové podoby.

Čl. III

Zmocnění k vyhlášení úplného znění zákona

Předseda vlády se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásil úplné znění zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, jak vyplývá ze zákonů jej měnících.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o elektronickém podpisu

Čl. IV

V § 6 odst. 6 zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění zákona č. 440/2004 Sb., se slova „nejméně 10 let“ nahrazují slovy „10 let; po jejím uplynutí předá bez zbytečného odkladu ministerstvu seznam certifikátů vydaných jako kvalifikované, které byly zneplatněny“.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o matrikách, jménu a příjmení

Čl. V

Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 578/2002 Sb., zákona č. 165/2004 Sb., zákona č. 422/2004 Sb., zákona č. 499/2004 Sb., zákona č. 21/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb. a zákona č. 239/2008 Sb., se mění takto:

1. V § 8 se odstavce 4 a 6 zrušují. Dosavadní odstavec 5 se označuje jako odstavec 4 a dosavadní odstavce 7 až 12 se označují jako odstavce 6 až 10.
2. Za § 8 se vkládá nový § 8a, který zní:

„§ 8a

Je-li prvopis matriční knihy a druhopis matriční knihy vedené do 31. prosince 1958 uložen v Národním archivu, Vojenském historickém archivu, státním oblastním archivu nebo Archivu hlavního města Prahy

a) archiv, v němž je uložen prvopis matriční knihy, provede dodatečný zápis matriční události, matriční skutečnosti, opravy či změny do tohoto prvopisu. Zápis se opatří datem jeho vyhotovení a podpisem archiváře. Listiny, na jejichž podkladě byl dodatečný zápis podle věty první proveden, spolu s písemným sdělením se zněním tohoto zápisu tento archiv předá Národnímu archivu, Vojenskému historickému archivu, státnímu oblastnímu archivu nebo Archivu hlavního města Prahy, v němž je uložen druhopis matriční knihy vedené do 31. prosince 1958,

b) archiv, v němž je uložen druhopis matriční knihy vedené do 31. prosince 1958, provede dodatečný zápis matriční události, matriční skutečnosti, opravy či změny na základě písemného sdělení podle písmena a), do tohoto druhopisu. Listiny, na jejichž podkladě byl proveden dodatečný zápis podle věty první, se ukládají mimo příslušný druhopis do samostatné složky za každý kalendářní rok s uvedením odkazu na prvopis matriční knihy, ve kterém byl dodatečný zápis matriční události, matriční skutečnosti, opravy či změny proveden. Zápis se opatří datem jeho vyhotovení a podpisem archiváře.“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů

Čl. VI

Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, se mění takto:

3. V § 6 se odstavec 3 zrušuje.
4. V § 12 odst. 2 se slovo „znepřístupnilo“ nahrazuje slovem „zneplatnilo“ a slovo „znepřístupnění“ slovem „zneplatnění“.
5. V § 20 odst. 1 písm. c) se slovo „ministerstva“ zrušuje.
6. V § 20 odst. 3 se slova „v provozní dokumentaci informačního systému datových schránek“ nahrazují slovy „způsobem umožňujícím dálkový přístup“.
7. V § 22 odst. 1 písm. a) se za slovem „zprávě“ vkládají slova „nebo datovém souboru (dále jen „dokument obsažený v datové zprávě“)“.
8. V § 24 odst. 5 se písmeno i) zrušuje.
Dosavadní písmena j) a k) se označují jako písmena i) a j).
9. V § 24 odst. 5 písm. j) se slova „obsažený v datové zprávě“ zrušují.
10. V § 30 odst. 4 se slova „prováděcím právním předpisem“ nahrazují slovem „vyhláškou“.
11. V § 31 odst. 2 se číslo 9 nahrazuje číslem 8.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o informačních systémech veřejné správy

Čl. VII

V § 8a odst. 3 zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 130/2008 Sb., se za slovem „správy“ vkládají slova „nebo jiného správního úkonu svěřeného jim zvláštním zákonem“.

ČÁST ŠESTÁ

ÚČINNOST

Čl. VIII

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2009.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

O b e c n á č á s t

1. Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace

1. DŮVOD PŘEDLOŽENÍ

Název

Zákon, kterým se mění zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Popis problému

- a) Proces elektronizace justice a veřejné správy vyžaduje podrobnější úpravu institutu spisové služby vykonávané v elektronické podobě než je tomu doposud.
- b) Aplikační praxe shledává některá ustanovení zákona vzájemně protikladná, nejednoznačná, v praxi obtížně realizovatelná, neúplná nebo v rozporu s jinými právními předpisy a vyžaduje nápravu.

2. NÁVRH VARIANT ŘEŠENÍ

Vzhledem k tomu, že se jedná o novelu zákona, je výběr variant ve většině případů omezen na jednu variantu, která napравuje dosavadní stav. Ve většině případů se také nemění dopady regulace a náklady nebo přínosy, neboť řada změn má pouze terminologický nebo formulační charakter nebo upravuje procesní postupy. Varianty lze zvažovat v následujících případech, přičemž jedna varianta je vždy „nulová“.

Návrh možných řešení včetně varianty „nulové“

§ 3 – Doplňují se ozbrojené síly, bezpečnostní sbory, veřejné výzkumné instituce a zdravotní pojišťovny, v jejichž případě existuje veřejný zájem na uchování dokumentů z jejich provenience, naopak se vypouštějí zdravotnická zařízení, členové profesních komor, kde tento zájem není, a likvidátoři a insolvenční správci pro nadbytečnost.

Nulová varianta: V ozbrojených silách budou nadále nadány kompetencí uchovávat dokumenty, umožnit výběr archiválií a vést spisovou službu pouze ty jejich součásti, které jsou veřejnoprávními původci. Nebude tak zajištěno zachování všech vhodných dokumentů. V bezpečnostních sborech, které jsou tvořeny více organizačními složkami státu, nebude možno účinně sjednotit výkon archivnictví a spisové služby. V případě veřejných výzkumných institucí a zdravotních pojišťoven bude setrvávat nežádoucí stav, kdy přestože všechny produkují stejný okruh dokumentů, povinnost uchovávat dokumenty, umožnit výběr archiválií a vést spisovou službu dopadá pouze na ty, které pro svou právní formu spadají mezi veřejnoprávní původce. Naopak v případě zdravotnických zařízení, budou muset

uchovávat dokumenty, umožnit výběr archiválií a vést spisovou službu všechna zařízení, byť stát má zájem pouze na dokumentech zdravotnických zařízení určitých forem.

§ 11 – Výběr archiválií mimo skartační řízení z dokumentů původce nebo vlastníka, který nemá povinnost vykonávat spisovou službu, není možno provést z moci úřední, a pokud se původce nebo vlastník sám neobrátil na archiv, výběr archiválií nemůže proběhnout. Navrhuje se řešit tuto situaci dohodou původce a archivu. Muzea, knihovny, galerie, památníky, veřejné výzkumné instituce a vysoké školy získávají archiválie vlastní sbírkotvornou a akviziční činností a kromě toho musí ještě umožnit archivu provést výběr archiválií mimo skartační řízení. Navrhuje se pro zjednodušení, aby sbírkotvorná a akviziční činnost byla považována za rovnocennou výběru archiválií mimo skartační řízení.

Nulová varianta: U některých soukromoprávních původců, kteří produkují dokumenty trvalé hodnoty, nebude možno provést výběr archiválií, tudíž příslušná ustanovení nebudou v praxi naplněna. Kulturně vědecké instituce budou nuceny k duplicitní činnosti.

§ 21 – Dosud není možné zrušit prohlášení za archivní kulturní památku, ačkoliv některé archivní kulturní památky neodpovídají dnešním kritériím pro jejich prohlášení, neboť k prohlášení došlo pod vlivem komunistické ideologie.

Nulová varianta: Archivním kulturním památkám, které nesplňují současná kritéria pro jejich prohlášení, bude nutné nadále věnovat zvýšenou péči předepsanou zákonem.

§ 24 – Navrhuje se v odstavci 4 vyloučit nárok držitele archiválie na náhradu nezbytných výdajů, neboť tato náhrada má být poskytována za omezení vlastnického práva, což není případ držitele archiválie.

Nulová varianta: Ponechání dosavadního stavu nadále umožní spekulativní jednání, kdy držitel archiválie inkasuje platbu za péči o archiválie od jejich vlastníka a současně od státu jako náhradu nezbytných nákladů, eventuelně mohou náhradu nezbytných nákladů požadovat vlastník i držitel archiválie.

§ 37 – Žádost a výdej dat z centrálního registru obyvatelstva dosud probíhá korespondenčním způsobem, navrhuje se urychlení komunikace pomocí dálkového přenosu dat.

Nulová varianta: Pro žadatele i správce dat je tato varianta administrativně náročnější a pro badatele znamená delší dobu čekání na vyřízení žádosti o nahlížení.

§ 44 – Stanovení věcné působnosti v § 46 a v § 49 vede k některým tvrdostem, zejména v případech, kdy Národní archiv má vykonávat působnost u státních příspěvkových organizací zřízených ministerstvy a majících sídlo v různých místech státu. Dříve tuto působnost vykonávaly státní oblastní archivy, tato praxe byla vyhovující a původci i archivy si přejí v ní pokračovat. Navrhuje se, aby o žádostech těchto subjektů rozhodovalo Ministerstvo vnitra.

Nulová varianta: Dosavadní znění zákona, zejména § 46 odst. 1 písm. a), narušuje tradiční vazby mezi některými původci a archivy (např. Janáčkovovo divadlo v Brně a Moravský zemský archiv v Brně) a zvyšuje se pracovní, časová a finanční náročnost výkonu působnosti Národního archivu.

§ 46 – Navrhuje se rozšíření působnosti o pomoc při uchování dokumentů zahraničních krajanů, které jsou často významným pramenem poznání českých dějin.

Nulová varianta: Národní archiv tuto činnost již vykonává, ale pro překonávání některých administrativních překážek požaduje zakotvení této působnosti v zákoně.

§ 53 – Právo zřizovat bezpečnostní archiv se navrhuje rozšířit na všechny bezpečnostní sbory.
Nulová varianta: Výběr archiválií ve skartačním řízení u dokumentů, u nichž nelze zrušit stupeň utajení, bude administrativně náročnější.

§ 56 – Navrhuje se, aby státní příspěvek se vyplácel pouze na péči o archiválie ve vlastnictví zřizovatele soukromého archivu jako náhrada za omezení vlastnického práva.

Nulová varianta: Ponechání dosavadního stavu nadále umožní spekulativní jednání, kdy zřizovatel soukromého archivu získá akreditaci na základě péče o vlastní archiválie třeba nepatrného rozsahu, avšak po získání akreditace převezme do úschovy archiválie jiných vlastníků, jejichž rozsah vysoce přesahuje rozsah jeho vlastních archiválií, a na základě péče o ně získává státní příspěvek i na péči o archiválie jiných vlastníků.

§ 58 – Dosavadní zkušenosti ukázaly, že o akreditaci archivu žádali zřizovatelé i v případech, kdy to nebylo účelné nebo kdy se odvolávali na péči o archiválie, které ve skutečnosti byly vybrány v rozporu s právními předpisy a neměly trvalou hodnotu. Podmínky udělení akreditace se proto rozšiřují i na tyto případy.

Nulová varianta: Nadále bude docházet k neodůvodnitelnému drobení archivní sítě, což je v rozporu koncepcí sítě veřejných archivů.

§ 68a – Ustanovení o spisové rozluce dosud nebylo v zákoně obsaženo, ačkoliv při každém zrušení, ale i reorganizaci určeného původce je třeba tento úkon provést. Někdy se povinnost provést spisovou rozlučku objevila ve zvláštních právních předpisech (např. zákon č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů), ale většinou se tato povinnost opomíjela, což vedlo ke ztrátám dokumentů.

Nulová varianta: Ustanovení o spisové rozluce bude nutno uvádět v každém speciálním zákoně, který se týká rušení nebo reorganizace subjektu povinného vykonávat spisovou službu.

§ 69a – Spisová služba vykonávaná v elektronické podobě dosud nebyla komplexně upravena právním předpisem. Některé zásady a úkony byly pouze stanoveny ve vyhlášce č. 646/2004 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby. Soudobý trend výkonu spisové služby pomocí elektronických prostředků vyžaduje komplexní právní úpravu.

Nulová varianta: Při absenci komplexní právní úpravy spisové služby vykonávané v elektronické podobě nelze realizovat elektronizaci justice a veřejné správy.

Dotčené subjekty

Dotčenými subjekty jsou veřejnoprávní a soukromoprávní původci dokumentů, archivy a vlastníci a držitelé archiválií.

3. VYHODNOCENÍ NÁKLADŮ A PŘÍNOSŮ

Hodnocení dopadů jednotlivých variant

Většina navrhovaných změn v zákoně nebude mít finančně vyčíslitelný dopad na dotčené subjekty a dopady zůstanou na současné úrovni. Zvýšené náklady nebo úspory lze očekávat v následujících případech, někdy se jedná pouze o zdánlivé náklady nebo úspory:

§ 3 – Zařazení nových subjektů mezi veřejnoprávní původce nebude pro ně znamenat zvýšené náklady, neboť tito původci de facto spisovou službu vykonávají, aniž by jim to zákon ukládal.

§ 11 – Uznání sbírkotvorné a akviziční činnosti za výběr archiválií mimo skartační řízení přinese muzeím, knihovnám, galeriím, památníkům, veřejným výzkumným institucím a vysokým školám 50 % úsporu pracovní doby a finančních prostředků vynaložených na tuto činnost. Tento přínos má opakující se charakter.

§ 21 – Zrušení prohlášení za archivní kulturní památku bude mít přínos v podobě úspory pracovní doby a finančních prostředků vynaložených na mimořádnou péči o archivní kulturní památky. Přesné vyčíslení úspor není v tuto chvíli možné, neboť není známo, kolik návrhů na zrušení prohlášení za archivní kulturní památku bude podáno.

§ 24 – Potenciální úspora finančních výdajů státu bude 46,39 %, neboť takový je podíl archiválií, které mají soukromoprávní subjekty pouze v držení a nejsou jejich vlastníky. Přesnou částku v absolutních číslech nelze vypočítat, neboť náhrada nezbytných nákladů má příležitostný charakter.

§ 37 – V souvislosti s ochranou osobních údajů vynaloží archivy a Ministerstvo vnitra na jeden případ ochrany osobních údajů žijící fyzické osoby v průměru práci v hodnotě 125 Kč. Pokud by tento postup byl uplatněn v 10 % badatelských návštěv, budou výdaje na tuto činnost ze státního rozpočtu 750 000 Kč.

§ 56 – V současné době je v soukromých archivech uloženo 13 058,14 běžných metrů archiválií. Nárok na státní příspěvek je ve výši 70 Kč na 1 běžný metr. Stát tedy nyní vyplácí ze svého rozpočtu státní příspěvky ve výši 914 130 Kč. Po navržené změně se bude státní příspěvek vyplácet pouze na péči o archiválie ve vlastnictví zřizovatele soukromého archivu. Takových archiválií je 7 001,09 běžných metrů, ostatní archiválie jsou v soukromých archivech uloženy na základě smluv o úschově. Po novelizaci zákona by tak státní příspěvek ke dnešnímu dni činil 490 140 Kč, tj. státnímu rozpočtu přinese tato změna úsporu 423 990 Kč ročně.

§ 64 – Systémy spisové služby založené na čísle jednacím nebo na spisové značce jsou přibližně stejně administrativně náročné, pouze vyžadují jinou organizaci práce u určeného původce. Přínosy jednotlivých systémů jsou v rovině kvalitativní a z hlediska finančních nákladů a přínosů jsou neutrální.

§ 68a – Pokud určení původci provádějí spisovou rozlučku, i když jim to právní předpis nenařizuje, pak nové ustanovení zákona bude z hlediska finančních nákladů a přínosů neutrální. Pokud tak určení původci dosud nepostupovali, je třeba počítat s pracovní náročností, že spisovou rozlučku 100 dokumentů provede 1 osoba za 5 hodin. Tyto náklady mají jednorázový charakter.

§ 69a – Při dnešních cenách je třeba počítat s tím, že cena 1 licence na elektronický systém spisové služby vykonávané v elektronické podobě je přibližně 8 500 Kč. Potřebný počet licencí bude záviset na počtu úředníků vykonávajících činnosti související s datovými schránkami podle zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, náklady by proto měly být vyčísleny v závěrečné zprávě RIA k tomuto zákonu.

Je-li v současné době zaměstnáno ve veřejné správě asi 100 000 úředníků, budou náklady na licence systémů spisové služby 850 miliónů Kč z veřejných rozpočtů.

Pokud jde o náklady na časová razítka, vycházíme z kalkulace, že 1 úředník ve veřejné správě vytvoří denně v průměru 2 dokumenty a že cena časového razítka bude po množstevní slevě 0,50 Kč. Náklady na časová razítka ve veřejné správě tak vycházejí ročně na 25 miliónů Kč z veřejných rozpočtů.

Také náklady na úložiště e-spisoven odvozujeme z odhadu, že ve veřejné správě vzniká denně v průměru 200000 dokumentů a jeden dokument má průměrnou velikost 0,5 MB. Náklady na datové pole pro 1 TB za rok jsou 350 000 Kč. Celkový přírůstek dokumentů za rok je odhadován na 24 TB a z toho vychází, že celkové náklady na roční přírůstek dokumentů budou v celé veřejné správě 8,4 miliónu Kč. Tyto náklady by měly kontinuálně růst prvních pět let a potom by se měly snižovat v závislosti na tom, jak budou dokumenty vyřazovány ve skartačním řízení a předávány do Národního digitálního archivu.

V absolutních číslech lze tedy vyjádřit pouze úsporu 423 990 Kč ročně po novelizaci § 56 a náklady na zavedení spisové služby vykonávané v elektronické podobě (bez nákladů na komunikační infrastrukturu) podle § 69a ve výši 883,4 mil. Kč. Ostatní náklady nebo přínosy lze vyjádřit pouze schématem výpočtu (percentuální vyjádření, jednotková cena apod.), přičemž konkrétní náklady nebo přínosy závisí na předem neznámém počtu případů, při nichž se náklady nebo přínosy uplatní.

Konzultace

Konzultace ohledně novelizace zákona o archivnictví a spisové službě byly vedeny s řediteli a metodiky státních archivů a archivů územních samosprávných celků a s členy Vědecké archivní rady. Problematika elektronické spisové služby byla konzultována v rámci zasedání mezinárodní organizace DLM Fóra, se zahraničními archivy a vybranými ústředními úřady v USA, Austrálii, Francii, Velké Británii, Švédsku, Norsku, Dánsku, Německu, Slovinsku aj., v tuzemsku s některými softwarovými firmami, např. GORDIC, SIEMENS, ICZ aj.

Implementace a vynuovení

Za implementaci novelizovaného znění zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, jakož i novelizovaného znění zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů, zodpovídá Ministerstvo vnitra.

V důsledku implementace novely zákona č. 499/2004 Sb. nebudou až na jednu výjimku regulované subjekty nuceny provádět nové činnosti. Onou výjimkou je zavedení elektronických systémů spisové služby vykonávané v elektronické podobě u veřejnoprávních původců.

Kromě Ministerstva vnitra a státních archivů budou při zavádění a vynuovení regulace hrát úlohu všechny orgány veřejné správy a zdrojem této činnosti budou veřejné rozpočty.

Informace pro administraci řešení budou získávány současně se zaváděním komunikace systémem datových schránek a budou zpracovávány v rámci jeho administrace.

Poradenství ze strany státu bude zajišťovat Ministerstvo vnitra a metodici státních archivů.

Vynuovení změn v zákoně o archivnictví a spisové službě bude probíhat v rámci dosavadní právní úpravy, jejíž nástroje jsou v tomto směru dostatečné, a nenavrhuje se rozšíření dosavadních sankcí k vynuovení novelizovaných ustanovení zákona.

Novela zákona č. 227/2000 Sb. zavádí pro regulované subjekty – kvalifikované poskytovatele certifikačních služeb jednu novou činnost, a to předávání seznamu certifikátů vydaných jako kvalifikované, které byly zneplatněny. K vynucování této povinnosti bude využito stávajících mechanismů zákona o elektronickém podpisu.

4. NÁVRH ŘEŠENÍ

Zhodnocení variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Jelikož ve všech případech se zvažovaly jen dvě varianty – novelizované znění zákona a dosavadní znění zákona („nulová varianta“), je vždy výhodnějším řešením novelizované znění zákona, a to i v případech, kdy bude znamenat nárůst nákladů, neboť toto řešení je vyvoláno zásadními vnějšími důvody (elektronizace justice a veřejné správy). eJustice a eGovernment bez spisové služby vykonávané v elektronické podobě jsou de facto nerealizovatelné. Absence pravidel reglementujících tento typ spisové služby by způsobil škodu velkého rozsahu, protože by došlo ke ztrátě věrohodnosti a ověřitelnosti dokumentů ve veřejné správě, otevřela by se cesta k nekontrolovatelnému pozměňování a ničení dokumentů a tím i dveře organizovanému zločinu.

Přezkum účinnosti

Účinnost novely, zejména ustanovení o spisové službě vykonávané v elektronické podobě, bude přezkoumána v roce 2012 po zahájení činnosti Národního digitálního archivu, neboť tímto krokem bude dovršeno vybudování komplexního systému řízení všech fází životního cyklu digitálních dokumentů.

Kontakty a prohlášení schválení hodnocení dopadů

Závěrečnou zprávu RIA zpracoval:

PhDr. Václav Babička
ředitel odboru archivní správy a spisové služby MV
telefon 233320274, 974835071, 974835088, 233341049
e-mail ybabicka@mvcz.cz

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Z právních předpisů tvořících ústavní pořádek České republiky se na oblast, která má být upravena navrhovanou právní úpravou, vztahuje ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, čl. 2 odst. 3 a čl. 79 odst. 1 a 3 a Listina základních práv a svobod čl. 2 odst. 2, čl. 7 odst. 1, čl. 11 odst. 4, čl. 15 odst. 2 a čl. 34 odst. 2. Požadavky čl. 2 odst. 3 a čl. 79 odst. 1 a 3 ústavního zákona č. 1/1993 Sb. a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod naplňuje navrhovaná právní úprava založením kompetence příslušných správních úřadů. Čl. 7 odst. 1 Listiny základních práv a svobod je zohledněn ustanovením vzájemným přístup k archiváliím obsahujícím osobní údaje žijící osoby nevznesením námítky ze strany

této osoby; současně lze čl. 7 odst. 1 Listiny základních práv a svobod považovat za ústavní základ pro proporcionální omezení svobody vědeckého bádání konstituované ustanovením čl. 15 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a práva na přístup ke kulturnímu bohatství konstituovaného čl. 34 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, které je realizováno tímž ustanovením navrhované právní úpravy.

Navrhovaná právní úprava je slučitelná s ústavním pořádkem České republiky.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a slučitelnosti s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Z mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána, se na danou oblast vztahuje čl. 2 odst. 2, čl. 6 a čl. 13 Úmluvy o opatřeních k zákazu a zamezení nedovoleného dovozu, vývozu a převodu vlastnictví kulturních statků. Navrhovaná právní úprava je se zmíněnou úmluvou slučitelná.

Z hlediska práva Evropských společenství se oblasti upravované navrhovanou právní úpravou se týká čl. 6 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně jednotlivců v souvislosti se zpracováváním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů. Navrhovanou právní úprava je s touto směrnicí v souladu.

Zvláštní část

K čl. I bodu 1:

V definici pojmu dokument se vynechává slovo „elektronický“, neboť tento pojem je obsažen v pojmu „v podobě digitální“. Definice dokumentu jako zaznamenané informace lépe vystihuje charakteristiku tohoto pojmu. Dále se pro jednoznačný výklad slov „vzniklý z činnosti původce“ upřesňuje, že je tím míněn jak dokument původcem přímo vytvořený (vlastní dokument), tak i dokument původci doručенý (cizí dokument), který se však stává integrální součástí souboru dokumentů tohoto původce a jako takový podléhá stejným pravidlům.

K čl. I bodu 2:

V platném znění jsou archiválie i dokument definovány jako záznam, což vyvolává pochybnosti o jejich vzájemném vztahu. Proto se nově navrhuje definovat archiválii jako specifický typ dokumentu, tj. jednu z podmnožin dokumentů.

K čl. I bodu 3:

Doplňuje se definice pojmu „archivní pomůcka“, který je v právní úpravě archivnictví používán, avšak nedefinován.

K čl. I bodu 4:

Zpracování osobních údajů je pojem, který je již definován v zákonu č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů. Jeho definování v tomto zákonu je tak nadbytečné.

K čl. I bodu 5:

Jde o legislativně technickou úpravu související s úpravou dle čl. I bodu 1 týkající se precizování pojmu „dokument vzniklý z činnosti původce“

K čl. I bodu 6:

Doplňují se definice pojmů, které dosud byly zavedeny jako legislativní zkratky či vysvětleny v dalším textu, a nezbytné definice nových pojmů.

K čl. I bodu 7:

Do skupiny veřejnoprávních původců se doplňují ozbrojené síly, bezpečnostní sbory, zdravotní pojišťovny a veřejné výzkumné instituce, neboť pro různorodost jejich právních

forem, jakož i forem kreace některé z nich či jejich součástí již mezi veřejnoprávní původce spadají, jiné však nikoliv (např. Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky vs ostatní zdravotní pojišťovny, vojenské správní úřady vs zbylá část ozbrojených sil). V případě bezpečnostních sborů, které jsou souborem organizačních složek státu (Hasičský záchranný sbor České republiky, Celní správa České republiky, od 1. ledna 2009 též Policie České republiky), se sleduje sjednocení výkonu archivních záležitostí a spisové služby v rámci těchto sborů (doposud se z hlediska archivnictví a spisové služby nejednalo o jeden subjekt).

Ze skupiny veřejnoprávních původců se naopak vyřazují zdravotnická zařízení. Z hlediska archivnictví jsou důležité pouze dokumenty těch zdravotnických zařízení, která vyhovují definici veřejnoprávních či soukromoprávních původců – tato budou nadále režimu zákona podléhat, nikoliv všech zdravotnických zařízení. Navíc je nutno zdůraznit, že majoritní část jejich produkce – zdravotnická dokumentace – je upravena zákonem č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu.

Dále se nově vymezují kritéria, pro něž se organizační složky územních samosprávních celků a právnické osoby zřízené nebo založené územními samosprávnými celky stávají veřejnoprávními původci, která lépe reflektují požadavky archivnictví.

Redefinuje se rovněž množina škol. Z množiny veřejnoprávních původců se vyřazují mateřské školy, naopak se do ní zařazují některá školská zařízení, u nichž je žádoucí, aby uchovávaly dokumenty pro výběr archiválií.

Ze skupiny soukromoprávních původců se vyřazují členové profesních komor, neboť uchovávání veřejných listin jimi vydávaných se již děje v jiných registraturách a archivních fondech jako součást spisu o projednávané věci, a likvidátoři a správci konkursní podstaty, neboť tyto osoby jsou v postavení statutárních orgánů původců uvedených v odst. 1 a 2, a musí tudíž zajistit plnění povinností uložených zákonem těmto původcům.

K čl. I bodu 8:

Jedná se o legislativně technickou úpravu.

K čl. I bodu 9:

Časová hranice pro výběr archiválií z fotografických dokumentů se snižuje k roku 1900, neboť již od počátku 20. století množství dochovaných fotografických dokumentů exponenciálně narůstá a ne všechny mají trvalou hodnotu.

K čl. I bodu 10:

Pro filmové záznamy a zvukové je zásadním mezníkem počátek 30. let 20. století charakterizovaný nástupem zvukového filmu.

K čl. I bodu 11:

Eliminuje se nedostatek dosavadního znění, které připouštělo zjednodušený výklad, že jiné dokumenty než uvedené v příloze č. 2 nemohou být podle obsahu vybrány za archiválie.

K čl. I bodu 12:

Upravené znění má odstranit pochybnosti o provádění skartačního řízení u obcí uvedených v § 63 odst. 3. Na základě požadavků praxe se doplňují též ustanovení o výběru archiválií ve skartačním řízení z dokumentů soukromoprávního původce, má-li zřízen soukromý archiv, a z dokumentů veřejnoprávních původců uložených u právního nástupce, který není veřejnoprávním původcem.

Dále je nutno zdůraznit, že archiv provádějící výběr archiválií (ve skartačním řízení i mimo skartační řízení) na základě ustanovení § 8 odst. 2 správního řádu, které ukládá správním orgánům vzájemně spolupracovat v zájmu dobré správy, spolupracuje s dalšími archivy, jakožto i jinými subjekty. V případě výběru audiovizuálních archiválií se tak předpokládá velmi úzká součinnost s Národním filmovým archivem coby archivem specializovaným na tuto problematiku, v případě výběru archiválií, které jsou kartografickými díly, pak s Ústředním archivem zeměměřictví a katastru apod.

K čl. I bodu 13:

Ustanovení reaguje na požadavky soukromoprávních původců mít možnost provádět výběr archiválií ve skartačním řízení.

K čl. I bodu 14:

Napравuje se nedostatek dosavadního znění odstavce 2, které umožňuje vyřazovat dokumenty ještě před uplynutím skartačních lhůt, což je z hlediska archivnictví nežádoucí.

K čl. I bodu 15:

Jedná se o legislativně technickou úpravu vyžadovanou čl. I bodem 7.

K čl. I bodu 16:

Napравuje se rozpor mezi dosavadním zněním § 8 odst. 1 a 2 a ustanovením § 7 odst. 4, které uvádí více subjektů provádějících skartační řízení než pouze původce.

K čl. I bodu 17:

Upřesňuje se požadavek na provedení skartačního řízení v případě zániku původce.

K čl. I bodu 18:

Ustanovení se zrušuje pro svůj nenormativní charakter.

K čl. I bodu 19:

Viz odůvodnění čl. I bodu 16.

K čl. I bodu 20:

Viz odůvodnění čl. I bodu 16.

K čl. I bodu 21:

Napравuje se pochybení spočívající v nevhodném zavedení legislativní zkratky.

K čl. I bodu 22:

Výraz „skartovat“ se nahrazuje výrazem „zničit“, neboť výraz „skartovat“ znamená podstoupit skartační řízení, zatímco v soupisu mají být uvedeny dokumenty určené k likvidaci. Vklad slov „podle odstavce 1“ je reakcí na čl. I bod 21.

K čl. I bodu 23:

Náhrada slov je legislativně technickou úpravou vyžadovanou předchozími úpravami. Lhůta pro podání námitek se doplňuje z důvodu urychlení výběru archiválií a zvýšení právní jistoty subjektů řízení. Vklad slov „podle odstavce 1“ je reakcí na čl. I bod 21.

K čl. I bodu 24:

Z důvodu logičtějšího uspořádání se zde přesunuje ustanovení dosavadního § 15 odst. 2 a upřesňuje se okamžik, kdy mohou být dokumenty zničeny.

K čl. I bodu 25:

Jedná se o terminologické zjednodušení bez změny obsahu.

K čl. I bodu 26:

Jedná se o legislativně technické upřesnění, doplnění textu o dokumenty nabídnuté do úschovy pak má zajistit, aby do úschovy byly přijímány pouze archiválie a ne dokumenty bez trvalé hodnoty.

K čl. I bodu 27:

Na základě požadavku praxe se stanoví situace, respektive lhůty, ve kterých mají původci, nastane-li daná situace, požádat o výběr archiválií mimo skartační řízení. Taktéž na základě požadavků praxe se konstruuje dohoda o termínech podání žádostí o výběr archiválií mimo skartační řízení.

K čl. I bodu 28:

Ustanovení zjednodušuje dosavadní praxi, kdy muzea, knihovny, galerie, památníky, veřejné výzkumné instituce a vysoké školy, které získaly archiválie vlastní sbírkotvornou a akviziční činností, musely navíc umožnit archivu provést výběr archiválií mimo skartační řízení.

K čl. I bodu 29:

Jedná se o legislativně technickou úpravu.

K čl. I bodu 30:

Viz odůvodnění čl. I bodu 29.

Dále se stanoví lhůta pro podání námitek obdobně jako v čl. I bodu 23.

K čl. I bodu 31:

Na základě požadavků praxe se umožňuje provedení skartačního řízení u těch dokumentů obsahujících utajované informace, které nejsou určeny k uchování.

K čl. I bodu 32:

V § 13 odst. 5 se stanoví podmínky, za kterých může dokument v digitální podobě podstoupit skartační řízení. V případě absence požadovaných metadat není možné zajistit uchování v digitální podobě, a proto je požadováno převedení do analogové (listinné) podoby, která dlouhodobé uchování umožňuje.

Navrhované ustanovení § 13 odst. 6 eliminuje situace, kdy do výběru archiválií nebyly zařazovány dokumenty s poukazem na jejich lokaci mimo sídlo původce.

K čl. I bodu 33:

Jedná se o legislativně technickou úpravu.

K čl. I bodu 34:

Jedná se o legislativně technickou úpravu – z důvodu logičtějšího uspořádání se přesunuje ustanovení dosavadního § 23 odst. 4.

K čl. I bodu 35:

Jedná se o legislativně technickou úpravu – dosavadní § 15 odst. 3 se týká dokumentů posuzovaných ve skartačním řízení, proto je logičtější zařazení do pasáží o výběru archiválií ve skartačním řízení. Dosavadní zařazení do společných ustanovení navíc připouštělo výklad, že původce nebo vlastník musí žádat i o souhlas se zničením dokumentů, které byly posuzovány mimo skartační řízení, což nebylo záměrem.

K čl. I bodu 36:

Na základě požadavků praxe se řeší ukončení platnosti vydaného trvalého skartačního souhlasu.

K čl. I bodu 37:

Dosavadní ustanovení se formulačně zpřesňuje.

K čl. I bodu 38:

Doplnění výčtu o opomenutou eventualitu.

K čl. I bodu 39:

Jedná se o legislativně technickou úpravu - dosavadní výčet se nahrazuje legislativní zkratkou, která byla zavedena čl. I bodem 28.

K čl. I bodu 40:

Stanoví se okamžik zaevidování archiválií do základní evidence Národního archivního dědictví.

K čl. I bodu 41:

Jedná se o legislativně technickou úpravu - dosavadní výčet se nahrazuje legislativní zkratkou, která byla zavedena čl. I bodem 28.

K čl. I bodu 42:

Výčet se nahrazuje legislativní zkratkou a na základě požadavků praxe se doplňuje povinnost zasílat stejnopisy archivních pomůcek.

K čl. I bodu 43:

Viz odůvodnění čl. I bodu 42.

K čl. I bodu 44:

Jedná se o terminologické zpřesnění – dokumenty v digitální podobě mohou mít písemnou formu, záměrem předkladatele je však vedení evidencí Národního archivního dědictví v listinné podobě.

K čl. I bodům 45 a 46:

Je žádoucí, aby ministerstvo rozhodovalo o vyřazení z evidence z důvodu přehodnocení významu pouze při návrhu na vyřazení celých archivních fondů nebo archivních sbírek. V případě přehodnocení významu jednotlivých archiválií a jejich následné vyřazení z evidence postačí, aby o vyřazení z evidence z důvodu přehodnocení významu rozhodovaly archivy a kulturně vědecké instituce.

Současně se stanoví okruh osob oprávněných podat návrh na vyřazení z evidencí Národního archivního dědictví – doposud tak činěno nebylo a stávalo se, že návrh podávaly osoby, které se chtěly zbavit kompromitujících archiválií.

Dále jsou specifikovány náležitosti návrhu na vyřazení z evidencí Národního archivního dědictví.

K čl. I bodu 47:

Jedná se o legislativně technickou úpravu – dosavadní výčet se nahrazuje legislativní zkratkou, která byla zavedena čl. I bodem 28.

K čl. I bodu 48:

Jedná se o legislativně technickou úpravu – dosavadní výčet se nahrazuje legislativní zkratkou, která byla zavedena čl. I bodem 28.

K čl. I bodu 49:

Z důvodu logičtějšího uspořádání se přesouvá ustanovení dosavadního § 71 odst. 2.

Dále je tímto ustanovením na základě požadavků praxe upravuje problematika scelování archivních fondů či archivních sbírek uložených v různých archivech. Preferuje se

řešit scelení dohodou aprobovanou ministerstvem, nepodaří-li se však dohodu o scelení uzavřít, bude o scelení rozhodovat ministerstvo k návrhu kteréhokoliv z dotčených archivů.

K čl. I bodu 50:

Rozšiřuje se zmocnění pro podrobnější úpravu problematiky archivních pomůcek.

K čl. I bodu 51:

Ustanovení reaguje na skutečnost, že archiválie jsou ukládány i mimo archivy.

K čl. I bodu 52:

V případě audiovizuálních archiválií uložených v Národním filmovém archivu se pro jejich specifickou povahu vylučuje tvorba kopií.

K čl. I bodu 53:

Ustanovení reaguje na skutečnost, že archiválie jsou ukládány i mimo archivy.

K čl. I bodu 54:

Ustanovením se terminologicky zpřesňuje pojmosloví.

K čl. I bodu 55:

Na základě požadavků z praxe se konstituuje institut zrušení prohlášení za archivní kulturní památku umožňující vyloučení těch archiválií, které nespĺňují kritéria pro zařazení mezi archivní kulturní památky.

K čl. I bodu 56:

Jedná se o legislativně technickou úpravu – ustanovení § 23 odst. 4 se přesunuje do pasáží upravujících ukládání archiválií (§ 15 odst. 2).

K čl. I bodu 57:

Z nároku na náhradu nezbytných nákladů se vypouští držitel archiválie, neboť dosavadní ustanovení může vést ke spekulativnímu čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu, jestliže zřizovatel soukromého archivu převezme na základě smlouvy do péče archiválie jiných vlastníků a stane se tak jejich držitelem a z titulu jejich držení může žádat o náhradu nezbytných nákladů, přičemž znění zákona nevylučuje, že o tuto náhradu může

žádat též vlastník, neboť jeho nárok je vyloučen pouze v případě uložení archiválií ve veřejném archivu.

K čl. I bodu 58:

Archiv bezpečnostních složek nevede druhotnou nebo ústřední evidenci Národního archivního dědictví podle § 16 odst. 5 a 6.

K čl. I bodu 59:

Zpřesňuje se, která ustanovení tohoto zákona obsahující práva a povinnosti se vztahují i na schovatele.

K čl. I bodu 60:

Ustanovení reaguje na skutečnost, že archiválie jsou ukládány i mimo archivy.

K čl. I bodu 61:

Věta druhá § 29 odst. 3 se zesouladňuje s větou první téhož odstavce.

K čl. I bodům 62 a 63:

Ustanovení reagují na skutečnost, že archiválie jsou ukládány i mimo archivy.

K čl. I bodu 64:

Viz odůvodnění čl. I bodu 57.

K čl. I bodu 65:

Kvůli jednoznačné identifikaci fyzické osoby se doplňuje oprávnění zjišťovat i datum a místo jejího narození.

K čl. I bodu 66:

S ohledem na skutečnost, že nahlížet do archiválií mohou i prostřednictvím fyzických osob právnické osoby, je žádoucím, aby byla jednoznačně identifikována i právnická osoba.

K čl. I bodu 67:

Ustanovení se zpřesňuje v tom smyslu, že k nahlížení v archivech jsou přístupné i archiválie mladší třiceti let, pokud již byly dříve zveřejněny.

K čl. I bodu 68:

Upravuje se nahlížení do archiválií obsahujících jiné než citlivé údaje, které, na rozdíl od nahlížení do archiválií obsahujících citlivé údaje, doposud není zákonem o archivnictví a spisové službě upraveno a řídí se obecnou právní úpravou, tj. zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů. Dvojitý právní režim způsobující určitou nepřehlednost se tímto novelizačním bodem odstraňuje.

K čl. I bodu 69:

Precizují se náležitosti žádosti archivu fyzické osobě o souhlas s nahlížením do archiválií, jejichž obsahem jsou citlivé údaje.

K čl. I bodům 70 a 71:

Opravuje se a doplňuje se formulace, podle níž správní úřady na úseku archivnictví a výkonu spisové služby zjišťovaly potřebné osobní údaje pro ostatní archivy, které o to požádaly, avšak samy tyto údaje pro potřebu výkonu své působnosti zjišťovat nemohly. Dále se doplňuje možnost získávat údaje z informačního systému evidence obyvatel způsobem umožňujícím dálkový přístup.

K čl. I bodu 72:

Napравuje se opomenutí v dosavadním zákoně, že nebyla stanovena výjimka pro nahlížení do archiválií jejich vlastními původci.

K čl. I bodu 73:

Jedná se o legislativně technickou úpravu vyžadovanou čl. I bodem 68.

K čl. I bodu 74:

Dosavadní ustanovení se v praxi ukázalo jako a nevyužívané ze strany žadatelů o nahlížení a obtížně realizovatelné archivy.

K čl. I bodu 75:

Výčet se nahrazuje a rozšiřuje legislativní zkratkou, která byla zavedena čl. I bodem 28.

K čl. I bodu 76:

Ustanovení reaguje na změnu v koncepci vymezení veřejnoprávních původců.

K čl. I bodu 77:

Upravuje se režim zápůjček archiválií mimo archiv, především pro orgány činné v trestním řízení, a to za současného zajištění ochrany a integrity archiválií.

K čl. I bodu 78:

Ustanovením se vymezuje vztah tohoto zákona a autorského zákona.

K čl. I bodu 79:

Zesouladňuje se postavení bezpečnostních sborů s postavením zpravodajských služeb coby zřizovatelů bezpečnostních archivů.

K čl. I bodu 80:

Jedná se o legislativně technickou úpravu – dosavadní výčet se nahrazuje legislativní zkratkou, která byla zavedena čl. I bodem 28.

K čl. I bodu 81:

Písmeno q) zakládá Ministerstvu vnitra kompetenci rozhodnout o jiném uložení archiválií z důvodu tradice nebo účelnosti.

Písmena r) až u) pak reflektují další nové kompetence Ministerstva vnitra založené jinými ustanoveními zákona.

K čl. I bodu 82:

Vypouštějí se správní archivy, neboť tvoří organizační součást organizačních složek státu, a doplňuje se výjimka pro původce v působnosti Archivu bezpečnostních složek.

K čl. I bodům 83 a 84:

Jedná se o legislativně technickou úpravu vyžadovanou úpravami § 7.

K čl. I bodu 85:

Odstraňuje se kompetenční anomálie – rozhodování o námitkách proti obsahu protokolů vydaných archivy územních samosprávných celků je obecně svěřeno státním oblastním archivům. Dále se úpravou zohledňuje zrušení legislativní zkratky čl. I bodem 21.

K čl. I bodu 86:

Jedná se o legislativně technickou úpravu zohledňující již existující kompetence založené § 52 písm. i) a zrušení legislativní zkratky čl. I bodem 21.

K čl. I bodům 87 a 88:

Dělbu působnosti při výběru archiválií u soukromých archivů je třeba promítnout i do rozhodování o podáních badatelů v soukromých archivech.

Vypuštění Archivu hlavního města Prahy se provádí ze stejného důvodu jako v čl. I bodu 84.

K čl. I bodu 89:

Jedná se o legislativně technickou úpravu odstraňující ustanovení duplicitní k § 46 odst. 1 písm. h).

K čl. I bodu 90:

Změna odstraňuje kompetenční překryv Národního archivu a specializovaných archivů zřízených uvedenými zřizovateli.

K čl. I bodu 91:

Stanovuje se základní působnost Národního archivu na úseku ukládání archiválií v digitální podobě.

K čl. I bodu 92:

Ustanovení se formulačně zpřesňuje, působnost zde vyjádřená se věcně nemění.

K čl. I bodům 93, 94 a 95:

Jedná se o legislativně technickou úpravu vyžadovanou čl. I bodem 92.

K čl. I bodu 96:

Ustanovení reaguje na novou kompetenci všech bezpečnostních sborů spočívající v možnosti zřídit bezpečnostní nebo specializovaný archiv.

K čl. I bodu 97:

Jedná se o legislativně technickou úpravu – z důvodu větší přehlednosti se zrušované ustanovení přenáší do samostatného písmena (§ 49 odst. 1 písm. g). Dále se úpravou zohledňuje zrušení legislativní zkratky čl. I bodem 21.

K čl. I bodu 98:

Jedná se o legislativně technickou úpravu – spojují se ustanovení týkající se rozhodování o námitkách proti protokolu a dohledu na protokoly u všech již existujících archivů měst. Dále se pro úplnost doplňuje působnost uvedená v § 57 písm. i) a zohledňuje se zrušení legislativní zkratky čl. I bodem 21.

K čl. I bodu 99:

Ustanovení reaguje na novou kompetenci všech bezpečnostních sborů spočívající v možnosti zřídit bezpečnostní nebo specializovaný archiv.

K čl. I bodu 100:

S ohledem na změnu provedenou čl. I bodem 84 [§ 46 odst. 1 písm. g)] se odstraňuje výjimka pro Archiv hlavního města Prahy a současně zpřesňuje kompetence ve vztahu k soukromým archivům, respektive jejich zřizovatelům.

K čl. I bodu 101:

Doplnění písmena r) specifikuje obsah vyjádření k žádosti o koncesi a ukládá kontrolovat stavebně technický stav a bezpečnostní zajištění spisovny i po udělení koncese.

K čl. I bodu 102:

Jedná se o legislativně technickou úpravu vyžadovanou úpravami § 49 odst. 1.

K čl. I bodu 103:

Kompetence státních oblastních archivů v této oblasti se sjednocují s obdobnými kompetencemi Národního archivu.

K čl. I bodu 104:

Zesouladňuje se postavení bezpečnostních sborů s postavením zpravodajských služeb coby zřizovatelů bezpečnostních archivů.

K čl. I bodu 105:

Doplňuje se chybějící varianta vztahu zřizovatele a právní formy některých původců.

K čl. I bodu 106:

Jedná se o legislativně technickou úpravu vyžadovanou čl. I bodem 21.

K čl. I bodu 107:

V návaznosti na změnu obsahu § 3 odst. 1 se upřesňuje okruh subjektů oprávněných ke zřízení specializovaného archivu.

K čl. I bodu 108:

S ohledem na fakt, že Národní filmový archiv představuje zvláštní typ specializovaného archivu se specifickým posláním, navrhuje se oprošťuje se od dohledu nad spisovou službou.

K čl. I bodu 109:

Doplňuje se chybějící varianta výběru archiválií mimo skartační řízení.

K čl. I bodu 110:

Pojem „kontrola“ je v zákoně používán v jiném významu (§ 71 až 72), proto se nahrazuje pojmem „posouzení“, a tento úkon se nenařizuje automaticky, nýbrž provádí se na žádost příslušného archivu. Dále se úpravou zohledňuje zrušení legislativní zkratky čl. I bodem 21.

K čl. I bodu 111:

Rozšiřuje se rozsah kompetencí specializovaných archivů. Ustanovení umožňuje, aby konzervaci a restaurování archiválií mohl provádět i jiný subjekt.

K čl. I bodu 112:

Na základě požadavků praxe se zakládá kompetence bezpečnostních sborů fakultativně zřizovat bezpečnostní archivy.

K čl. I bodu 113:

Kompetence bezpečnostních archivů se redefinují na základě požadavků praxe. Ve zpravodajských službách a v dalších bezpečnostních sborech je účelné, aby bezpečnostní archivy plnily i úkoly specializovaného archivu, přičemž specializovaný archiv se v nich nevytváří. U ostatních bezpečnostních archivů je naopak třeba vycházet z dělby úkolů a některé úkoly specializovaných archivů z jejich činnosti vynechat.

K čl. I bodu 114:

Jde o legislativně technickou úpravu vyžadovanou čl. I bodem 112.

K čl. I bodu 115:

Původní znění § 53 odst. 5 odkazovalo na zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, který však tyto postupy nestanovuje. Ustanovení se proto zesouladňuje s ustanoveními zakládajícími obdobné kompetence jiným typům archivů, byť v modifikované podobě dané specifickým charakterem dokumentů.

K čl. I bodu 116:

Jeví se žádoucím, aby byl zřizovateli bezpečnostních archivů zajištěn řádný výkon funkce bezpečnostního archivu. Způsobilost k jeho zajištění se zajistí institutem akreditace bezpečnostního archivu. Vztah již existujících bezpečnostních archivů k akreditaci řeší přechodná ustanovení.

K čl. I bodu 117:

Viz odůvodnění čl. I bodu 105.

K čl. I bodu 118:

Text se terminologicky sjednocuje se zněním § 8 odst. 2.

K čl. I bodu 119:

Změna textu má zabránit spekulativnímu čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu. Provozovatelé koncesované živnosti „vedení spisovny“ nemohou rozšířit svou činnost na péči o archiválie, ledaže by si zřídili akreditovaný soukromý archiv. K tomu jim stačí malý archivní fond vzniklý z jejich činnosti, ale na základě smluv o úschově s jinými vlastníky archiválií mohou vybudovat velký archiv, na jehož provoz bude stát povinen podle dosavadního znění zákona poskytovat příspěvek. Fakticky by mohlo dojít k tomu, že provoz takových soukromých archivů by financoval výhradně stát.

K čl. I bodům 120 a 121:

Dodatek má zajistit, že státní příspěvek bude vyplacen ještě v roce, kdy byla akreditace soukromému archivu udělena. Dále se řeší situace, kdy rozhodnutí o udělení akreditace nabude právní moci po 30. dubnu. Podle dosavadního znění by zřizovatel mohl požádat o státní příspěvek ještě v běžícím roce, ale termín žádosti na příští rok by nestihl a mohl by žádat o příspěvek až v přespříštím roce.

K čl. I bodu 122:

Text se terminologicky sjednocuje se zněním § 8 odst. 2.

K čl. I bodu 123:

Ustanovení sleduje nápravu vady dosavadního znění zákona, které nepamatovalo na alternativu, že soukromý archiv může získat do péče archiválie i darem nebo koupí.

K čl. I bodu 124:

Dosavadní důvody pro neudělení akreditace se na základě zkušeností z praxe rozšiřují na další případy. V reálu se při udělování akreditace specializovaným nebo soukromým archivům objevily problémy s vedením evidence Národního archivního dědictví na straně těchto archivů. Podle dosavadního znění zákona to však nebyl důvod k neudělení akreditace. Reaguje se též na situace, kdy původce nerozlišuje mezi spisovnou a archivem a v minulosti vzal do evidence archiválií i dokumenty, které nebyly vybrány za archiválie.

K čl. I bodu 125:

Jedná se o legislativně technickou úpravu, v jejímž rámci se text se upravuje podle současné odborné terminologie.

K čl. I bodu 126:

Ustanovení napравuje vadu dosavadního znění umožňujícího výklad, že všechny uvedené typy místností musí být ve všech akreditovaných archivech zřízeny, což nebylo záměrem předkladatele.

K čl. I bodu 127:

Doplňují se chybějící typy specializovaných archivů.

K čl. I bodu 128:

Odstraňuje se kolize vypouštěného ustanovení a § 19 písm. b).

K čl. I bodu 129:

Jedná se o legislativně technickou úpravu vyžadovanou čl. I bodem 128.

K čl. I bodu 130:

Elektronizace veřejné správy a justice vyžaduje vyšší akcent na výkon spisové služby v elektronické podobě s pomocí elektronických systémů spisové služby. V praxi půjde o hybridní model spisové služby, v jejímž rámci budou cirkulovat jak dokumenty v digitální podobě, tak i dokumenty v podobě analogové (listinné), přičemž preferovány budou dokumenty v digitální podobě.

Nadále se zachovávají dvě skupiny veřejnoprávních původců, které jsou povinny vykonávat spisovou službu. První skupinou jsou určení původci, kteří budou vykonávat spisovou službu v plném rozsahu. Obce s výjimkou hlavního města Prahy, obcí s pověřeným obecním úřadem, obcí se stavebním nebo matričním úřadem, jakož i jimi zřízené či založené organizační složky či právnické osoby (vyjma těch, které jsou školami, veřejnými výzkumnými institucemi apod., tj. které jsou samostatně zmíněny v § 3 odst. 1) budou vykonávat spisovou službu v omezeném rozsahu.

Z hlediska formy spisové služby se rovněž rozlišují dvě skupiny veřejnoprávních původců. Obce s výjimkou hlavního města Prahy, jakož i jimi zřízené či založené organizační složky či právnické osoby (opět vyjma těch, které jsou školami, veřejnými výzkumnými institucemi apod., tj. které jsou samostatně zmíněny v § 3 odst. 1) mají na výběr, zda budou vykonávat spisovou službu v elektronické podobě, či zda budou preferovat spisovou službu v elektronické podobě vykonávanou v elektronických systémech spisové služby. Ostatní veřejnoprávní původci, kteří mají povinnost vykonávat spisovou službu, tak budou činit v elektronické podobě s pomocí elektronických systémů spisové služby. Specifika působností některých těchto původců však vyžadují, aby jim byla ponechána možnost provádění spisové služby v tradiční formě, tj. v listinné podobě. Jedná se zejména o ozbrojené síly, primárně působící v terénu, a zpravodajské služby, jejichž činnost vyžaduje maximální možnou míru ochrany informací. Proto i v rámci druhé skupiny veřejnoprávních původců bude možná volba formy spisové služby – oproti skupině první však výběr není zcela volný a spisovou službu v listinné podobě budou moci vykonávat pouze ti původci, u nichž to bude vyžadovat zvláštní

povaha jejich působnosti. Původci, kteří provádějí „běžné“ činnosti (správní úřady, justiční orgány, školy apod.), a u nichž tudíž nelze hovořit o zvláštní povaze jejich působnosti, budou vykonávat spisovou službu v elektronické podobě s pomocí elektronických systémů spisové služby.

Preference spisové služby vykonávané v elektronické podobě se promítá rovněž do nového znění § 64. Nové znění usiluje o sladění ustanovení zákona o archivnictví a § 17 správního řádu a zároveň řeší jednoznačnou identifikaci každého dokumentu v systémech spisové služby vykonávané v elektronické podobě.

K čl. I bodu 131:

Modifikaci ustanovení § 65 upravujícího vyřizování a podepisování dokumentů vyžaduje zejména preference výkonu spisové služby v elektronické podobě.

Stanovuje se zásada zachování integrity spisu

Nahrazení pojmu „čistopis“ pojmem „prvopis“ sleduje vývoj úřední terminologie.

Ustanovení § 66 se přeskupují podle logické návaznosti. Na základě požadavků z praxe se stanovují pravidla pro vyvěšení dokumentu na úřední desce, a to uveřejnění na elektronické úřední desce či jiným způsobem umožňujícím dálkový přístup, a dává se možnost změny skartační lhůty dokumentu, a to po jejím uplynutí.

K čl. I bodu 132:

Výraz „písemný doklad“ se nahrazuje pojmem „doklad“, neboť ve spisové službě vykonávané v elektronické podobě nemusí mít tento doklad písemnou podobu.

K čl. I bodu 133:

Jedná se o legislativně technickou úpravu vyžadovanou čl. I body 6 a 130.

K čl. I bodu 134:

Slovo likvidátor se vypouští pro nadbytečnost.

K čl. I bodu 135:

Nové znění odstavce 4 vychází ze zkušenosti, že podmínky stanovené pro archivy jsou pro spisovny příliš tvrdé. Nové znění stanovuje minimum pro umístění a vybavení spisoven a jejich bezpečnost.

K čl. I bodu 136:

Problémy spisové rozluky při rušení nebo reorganizaci určených původců se dosud řešily individuálně případ od případu, a to buď vyhláškou nebo interním aktem řízení. Jelikož

se jedná o obecný problém, doplňuje se ustanovení o spisové rozluce do zákona. Znění vychází z ustanovení o spisové rozluce při zrušení okresních úřadů v roce 2002.

K čl. I bodu 137:

S ohledem na vytváření správních archivů i v případech, kdy je to zcela zbytečné, se zakládá kompetence Ministerstva vnitra schvalovat jejich zřizování.

K čl. I bodu 138:

Text navržený ke zrušení je nadbytečný, neboť se jedná také o útvary v řídicí působnosti zřizovatele.

K čl. I bodu 139:

Na základě praktických zkušeností se úkoly správních archivů doplňují a zpřesňují a zřetelněji se odlišují od úkolů spisoven.

K čl. I bodu 140:

Jedná se o legislativně technické upřesnění navazující na čl. I bod 139.

K čl. I bodu 141:

Dosud bylo nakládání s dokumenty v digitální podobě pojímáno jako zvláštnost, která byla upravena v minimálním nutném rozsahu v prováděcím právním předpisu. V souvislosti s elektronizací veřejné správy a justice je nutno upravit problematiku tohoto typu dokumentů v nezbytném rozsahu zákonem. Zvláštní charakter těchto dokumentů vyžaduje, na rozdíl od dokumentů v analogové, respektive listinné podobě, i řešení otázky jejich právní validity.

K čl. I bodu 142:

Podrobnosti výkonu spisové služby budou stanoveny v prováděcím právním předpisu, k jehož vydání se zde doplňuje zmocnění. Národní standard pro spisovou službu vykonávanou v elektronické podobě se bude opírat o mezinárodní standard pro elektronickou spisovou službu MoReq 2.

K čl. I bodu 143:

Ustanovení o kontrole se upravují tak, aby Ministerstvo vnitra disponovalo všeobecnou kontrolní působností, zvláště v záležitostech evidence Národního archivního dědictví a výběru archiválií, aby do kontrolní působnosti Národního archivu spadali určení původci a soukromé archivy, u nichž Národní archiv provádí výběr archiválií, kulturně

vědecké instituce, jejichž archiválie vede Národní archiv v druhotné evidenci, a vlastníci a držitelé archiválií, které vede Národní archiv v základní evidenci, aby byly odstraněny kolize v kontrolních působnostech Národního archivu a státních oblastních archivů a aby byly doplněny kontrolní působnosti státních oblastních archivů, které se podle smyslu zákona předpokládají. Kontrolní působnosti Národního archivu a státních oblastních archivů jsou upraveny v souladu s působností těchto archivů podle § 18, § 46 a § 49.

Rozsah kontroly spisové služby vykonávané v elektronické podobě se omezuje na kontrolu těch atributů, které jsou rozhodující pro zajištění dlouhodobého ukládání dokumentů v digitální podobě.

K čl. I bodům 144 a 145:

Ustanovení upravující přestupky a správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob se uvádí do souladu se zásadami právní úpravy přestupků a jiných správních deliktů v zákonech upravujících výkon veřejné správy.

Dále se na základě poznatků z praxe doplňují nové či upřesňují některé stávající skutkové podstaty správních deliktů a na základě poznatků z praxe dochází také k modifikaci výše pokut a k prodloužení objektivní lhůty pro projednání správních deliktů z 5 na 10 let.

K čl. I bodu 146:

Ustanovení se vypouští pro svou nenormativnost.

K čl. I bodu 147:

Změna souvisí s koncepční změnou dle čl. I bodu 110, kdy se místo kontroly protokolů zavádí posouzení protokolů, a to na požádání příslušného státního oblastního archivu. Dále se úpravou zohledňuje zrušení legislativní zkratky čl. I bodem 21.

K čl. I bodu 148:

Lhůta 3 let se v praxi ukázala příliš krátká (např. nutnost provedení rozsáhlých stavebních úprav). Z tohoto důvodu se dává možnost ji prodloužit.

K čl. I bodu 149:

Zohlednění zmocnění k vydání prováděcího předpisu zakládaného čl. I bodem 130.

K čl. I bodu 150:

Obsah přílohy se zásadně nemění, ale vychází vstříc potřebě konkrétněji vymezit typy dokumentů, z nichž se má provádět výběr archiválií.

K čl. I bodu 151:

Obsah přílohy se zásadně nemění, doplňují se politická hnutí, vypouštějí se hlavní knihy a účetní závěrky jiné než roční, neboť nejsou z hlediska archivnictví zajímavé, zpřesňuje se ustanovení týkající se protokolů o maturitních zkouškách tak, aby již nedocházelo k interpretaci, jejímž výsledkem je ukládání protokolů irelevantních z hlediska archivnictví a doplňují se filmové dokumenty a dokumenty týkající se členství v mezinárodních organizacích, na jejichž zachování je veřejný zájem.

K čl. I bodu 152:

Obsah přílohy se zásadně nemění, opravuje se pouze chybná terminologie, odstraňují nadbytečná instruktivní ustanovení a reaguje se na nové znění § 5 odst. 1.

K čl. I bodu 153:

Reaguje se na skutečnost, že státní okresní archiv Bruntál nově sídlí v Krnově.

K čl. II:

Existujícím bezpečnostním archivům se stanovuje tříletá lhůta k prokázání splnění podmínek stanovených pro akreditaci archivů, což je obdobný přístup jako v roce 2004 ke specializovaným archivům a k archivům územních samosprávných celků.

Určeným původcům se stanovuje tříletá lhůta pro přizpůsobení spisové služby novele zákona.

Tříleté období od nabytí účinnosti zákona je rovněž nutné k tomu, aby se Národní archiv připravil na příjem dokumentů v digitální podobě. Proto se stanovuje povinnost původců po tuto dobu převádět dokumenty v digitální podobě po uzavření spisu, jehož jsou součástí, do analogové podoby.

K čl. III:

Vzhledem k rozsahu novely zákona a již dříve provedeným novelizacím se navrhuje vyhlášení úplného znění zákona ve Sbírce zákonů.

K čl. IV:

Úprava souvisí s čl. I bodem 141 – operace s dokumenty v digitální podobě vyžadují uchování seznamu zneplatněných certifikátů.

K čl. V:

Ustanovení se doplňuje o další archivy vykonávající působnosti na úseku matrik.

K čl. VI bodům 1 až 3:

Jedná se o ryze legislativně technické úpravy, jimiž se odstraňují nadbytečná či matoucí ustanovení.

K čl. VI bodu 4:

Provozní dokumentace informačních systémů veřejné správy se, a to i s ohledem na bezpečnostní aspekty, nezveřejňuje. Proto se navrhuje jiné řešení zveřejnění přípustných formátů datových zpráv a seznamu možných technických prostředků pro vyrozumění o dodání datové zprávy do datové schránky.

K čl. VI bodu 5:

Původní formulace o konverzi dokumentů obsažených v datové zprávě nereflektovala dostatečně skutečnost, že zaručený elektronický podpis či elektronická značka, kterými může být tento typ dokumentu podepsán či opatřen, nejsou součástí datové zprávy, nýbrž s ní tvoří dohromady datový soubor. Navrhovanou legislativní zkratkou je tento problém řešen.

K čl. VI bodu 6:

Rušené písmeno i) je nadbytečné, neboť nesoulad obsahu vstupujícího a výstupujícího dokumentu, ať už jsou v jakékoliv formě, vždy vede k neprovedení autorizované konverze dokumentů (kterýžto správní úkon se skládá ze tří obligatorních, na sebe navazujících fází – převedení, ověření shody a připojení ověřovací doložky).

K čl. VI bodu 7:

Změny v písmenu i) [původně písmeno k)] jsou vyvolány nutností vymezit i technické požadavky na vstupující dokument v listinné podobě. Nelze požadovat po kontaktních místech veřejné správy, aby byly nuceny provádět autorizovanou konverzi dokumentu netradičního formátu (např. A 0) či dokumentu, který je způsobilý poškodit zařízení, s jehož pomocí se autorizovaná konverze dokumentů provádí.

K čl. VI bodu 8:

Jedná se o legislativně-technickou úpravu, jíž se sjednocuje terminologie užívaná v zákonu.

K čl. VI bodu 9:

Jedná se ryze o legislativně technickou úpravu – stávající znění odkazuje na neexistující ustanovení.

K čl. VII:

Odstraňují se interpretační problémy ohledně zpoplatnění správních úkonů, které provádějí držitel poštovní licence a Hospodářská komora České republiky mimo působnost kontaktního místa veřejné správy.

K čl. VIII:

Pro úzkou provázanost se zákonem č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, se navrhuje nabytí účinnosti tohoto zákona ve stejném termínu.

V Praze dne 16. prosince 2008

předseda vlády
Ing. Mirek Topolánek, v. r.

ministr vnitra
MUDr. Mgr. Ivan Langer, v. r.

